

FİDEF'in, KOMKAR'ın, HTİB'in Kongreleri savaş birliğimizi güçlendirsin !

18-19 Nisan günleri Dortmund ve Essen'de FİDEF'in 5., Frankfurt'ta KOMKAR'ın 3., Amsterdam'da HTİB'in 7. Kongreleri yapılıyor

18-19 Nisan tarihleri arasında Dortmund ve Essen kentlerinde F. Almanya İşçi Demekleri Federasyonu FİDEF'in 5. Kurultayı, yine aynı tarihlerde F. Almanya'nın Frankfurt ken-

tinde Kürdistan İşi Demekleri Federasyonu KOMKAR'ın 3. Kongresi yapılıyor. Hollanda'da yaşayan Türküye işçilerin yığın örgütü Hollanda Türküye İşçiler Birliği HTİB'de 18-19 Nisan

tarihlerinde Amsterdam'da 7. Kongresini yapıyor. Bilindiği gibi 14 Şubat 1981'de de Demokrasi İçin Birlik Avrupa Komitesi DİB-FAK'ın Genel Kurulu toplanmıştı. Kongreleri ard arda

yapılan bu örgütler yurt dışında yaşayan Türküye işçi ve aydınlarımızın kurmuş oldukları demokratik kitle örgütlerinin tümü değildir. 20 yıldan beridir yurt dışında ya-

şamlarını sürdüren Türküye işçilerin sayısı bugün 1,5 milyonu aşır. İşçilerimiz çalıştıkları ülkelerde karşılaştıkları bir yığın sorun karşısında hakla-

Arkası 11. sayfa

Kurtuluş

Sayı: 237 15 Nisan 1981 Avrupa'da Türküye İşçilerin Gazetesi Masrafı: 1,-DM

Türk-Sovyet Dostluğu 60 yaşında

16 Mart 1981, Sovyetler Birliği ve Türküye arasında yapılan „Moskova Dostluk Anlaşması“nın 60. yıldönümündü. Yurdumuzda büyük komşumuzla dostluktan yana olan tüm insanlar, tüm ilerici güçler bu önemli günlemeyi selamladılar.

T.C. Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı L.I. Brejnev'e gönderdiği mesaj

“Temelinde egemenlik, eşitlik, toprak bütünlüğü, birbirlerinin işlerine karışmama ve karşılıklı saygı bulunan Anlaşma, Türküye ile Sovyetler Birliği arasındaki dostluk ve iyi komşuluk ilişkilerinin gelişmesine olumlu katkıda bulunuyor. Türküye, Sovyetler Birliği ile karşılıklı hak ve menfaatlere saygı esasına dayanan ilişkileri geliştirme için büyük önem veriyor. Bu ilişkilerin gelişmesi, sadece iki ülkenin değil, bölge ve dünya barışının da yararınadır. Hükümetimiz bu yöndeki samimi çalışmalarını sürdürmektedir.”

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı L.I. Brejnev'in, T.C. Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren'e gönderdiği mesaj

“İki komşu ülkenin ilişkileri tarihinde önemli bir günlemeyi simgeleyen 1921 Türk-Sovyet Anlaşması'nın 60. yıldönümü nedeniyle Sovyet halkı ve kendi adına size ve dost Türküye Cumhuriyeti hal-

Sovyetler Birliği ve Türküye halkları arasındaki dostluğun daha da geliştirilmesi istemini vurguladılar (Bu konuyla ilgili yazımız iç sayfadadır). Aşağıda bu anlaşmanın 60. yılı dolayısıyla gönderilen mesajları veriyoruz.

kına yürekten selamlarımı yolladım.

Sovyet devletinin kurucusu V.I. Lenin ve Türküye Cumhuriyeti'nin kurucusu M.K. Atatürk'ün girişimiyle imzalanmış olan bu anlaşma, bugün de devletlerimizin çıkarlarına hizmet etmektedir. Bu anlaşmanın temelinde eşitlik, bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğüne saygı, birbirlerinin işlerine karışmama ilkelerine uygun olarak iyi komşuluk ilişkilerini ve dostça işbirliğini ardıcıl ve karşılıklı geliştirme niyetleri yatmaktadır. Bu ilkeler, Sovyet-Türk ilişkilerinin tümüyle gelişmesinde

önemli bir rol oynamaktadır.

Sovyetler Birliği, geçenlerde çalışmalarını tamamlayan SBKP Kongresi'nin kararları ışığında barış için, yumuşamanın derinleştirilmesi, silahlanma yarışının durdurulması için, Türküye Cumhuriyeti ile iyi komşuluk ilişkilerinin daha da geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için kararlılıkla ve ardıcıl olarak çaba harcamaktadır. Sovyetler Birliği, Türküye'nin de doğrultusunda çabalarını sürdüreceğini inanmaktadır.

Size en iyi dileklerimi ve aynı zamanda Türküye halkına gençlik ve başan dileklerini kabul etmenizi rica ederim.”

Bonn'da 25 bin barışsever atom roketlerine karşı yürüdü

Yürüyüşe FİDEF'de yığınsal olarak katıldı

4 Nisan günü 25 bin barışsever Avrupa'ya yerleştirilmek istenen atom roketlerine karşı yürüdü. Federal Almanya hükümetinin ABD çıkarları doğrultusunda yeni orta menzilli atom roketlerinin F. Almanya ve Avrupa'ya yerleştirilmesini onaylaması barış savaşını büyük boyutlara ulaştırdı. Değişik görüş ve inançlardan kimseler yeni roketlerin yerleştirilmesine karşı tüm güçleriyle savaşım veriyorlar. NATO Nükleer Komisyonu'nun 6 Nisan günü başlayacak olan toplantısını da protesto için yürüyen 25 bin kişi, barışa karşı olan istemlerini dile getirdiler.

FİDEF'te yürüyüşte yer aldı. İşçilerimiz “Roket Değil, Ev İstiyoruz”, “Barış, Dostluk, Dayanışma”, “Yaşasın Uluslararası Dayanışma” belgelerini yükselttiler. Kortejin önünde yürüyen çocuklar “Silah Değil, Okul, Roket Değil, Ekmek” diye haykurdular.

Geçtiğimiz yıl Krefeld kentinde bir araya gelen barışseverler “Krefeld Çağrısı” diye bilinen bir çağrı yayınlamaya 1 milyon hedefli bir imza kam-

panyası başlatmışlardı. FİDEF de çağrıyı desteklemiş ve Türküye çıkardığı imza formlarıyla, örgütlerinde imza toplamaya başlamıştı. Son yapılan açıklamaya göre, Krefeld Çağrısı'na imzalayanlar 250 bini geçmiş durumda. Türküye işçiler de imza kampanyasını hızlandıyorlar, barış savaşımında üzerlerine düşen görevi yapıyorlar.

IG-Metall'in düzenlediği grevler dalga dalga büyüyor

F. Almanya'da ve Batıberlin'de yüzbinlerce metal işçisi sendikaların IG-Metall'in yüzde 8'lik ücret zammı istemi doğrultusunda sokaklara döküldüler. Patronların, günden güne yükselen hayat pahalılığı karşısında işçilere yüzde 2,5-3 gibi önerilerini provokasyon olarak nitelendiren metal

işçileri yüzde 8'lik ücret artışı için sonuna dek savaşmaya kararlı olduklarını gösterdiler. F. Almanya'da olsun, Batıberlin'de olsun Türküye işçiler de yerli sınıf kardeşlerinin yanında onurlu yerlerini aldılar, sınıf kardeşliğinin güzel örneklerini sergilediler.

Arkası 11. sayfa

Ermeni suikastlerini CIA planlıyor, teröristler uyguluyor

Son günlerde Türküye'nin yurt dışındaki Konsolosluk görevlilerinin, çalışan atalarının teröristlerce öldürülmesi, yalanlanmalar işçilerimiz arasında tepkiyle karşılanırken boyalı burjuva basın bu saldırıları ilerici yurtever gülere, sosyalist ülkelere yüklemeye çalışıyor.

Yurdumuzda yıllarca CIA tarafından örgütlenen faşist MHP'li ve “sol”

görünümü Maoçu teröristler halkımıza kan kusturdular. Gerici-faşist güçler, bunları besleyen NATO-ABD ve bunların gizli servisleri, şimdi de Ermeni teröristleri kullanarak halkımıza yeni oyunlar hazırlıyorlar. Kendi işlettikleri cinayetlere karşı halkımızdaki, yurt dışındaki işçilerimiz arasındaki tepkiyi kendi çıkarları için kullanmaya, yalan haberlerle işçilerimizi kandırma-

Arkası 11. sayfa

Okuyucularımıza

Sevgili Kurtuluş okurları, Uzunca bir dönemden sonra gazetemiz Kurtuluş'un elinizde tuttuğunuz 237. sayısını çıkarttı. Bu kadar gecikmemizin nedeni yazı makinelerimizi yenilememiz, dolayısıyla da tüm çalışma yöntemini teknik açıdan tamamen değiştirmemizdir. Şüphesiz ki Kurtuluş'u Kurtuluş yapan, onu ilerici işçilerimiz arasında aranan hale getiren onun dış görünüşünden öteye sorunlara yaklaşım tarzıdır, savunduğu görüşlerdir, işçiden emekçiden

ezilenlerden yana olmasıdır, yani i- peritidir. Ama ipek ve biçimin bir bütünlükte kabul ediyorsak, o zaman gazetemizin dış görünüşüne de özen göstermek, bir yandan onun içeriğini sürekli geliştirirken, biçimin de ona ayak uydurmasını sağlamak durumundayız.

Şüphesiz bugün gazetemiz Kurtuluş'un elinde bulunan olanaklar yayın hayatına başladığı ilk yıllardaki kadar da kısıtlı değildir. Başta da belirttiğimiz gibi teknolojiyi büyük ölçüde yeniledik. Bütün bu gelişme yıllardan

Arkası 11. sayfa

DGB işçilerimizi Tercüman'ın entrikalarına karşı uyarıyor

DGB Tercüman'ın "İşçi Kurultayı"nın bir oyun olduğunu açıkladı

Gerici Tercüman Gazetesi'nin son aylarda tezgahlamaya çalıştığı "İşçi Kurultayı"nın gerçek yüzü artık tamamen açığa çıktı. Gazetemiz Kurtuluş 235. sayısında bu Kurultay çabalarının iç yüzünü açıklamış ve işçilerimizi uyardı. Gazetemiz “Köşelerinde Ahmet Kabaklı, Rauf Tamer, Refik Sönmez, Altan Deltiorman gibi en azlı işçi düşmanları barındıran bir gazete işçilerimizin hangi bir sorununa çözüm yolu göstermiştir. Halkımızdan can düşmanları olan emperyalist tekelin, faşist darbeci İTİ şirketlerinin Türküye'de-

ki ortağı Kemal Ilıcak işçilerimizin hangi sorununa çözüm getirebilir” diye yazmıştı.

Alman Sendikalar Birliği DGB'de 13 Nisan 1981 günü yaptığı bir açıklamada Tercüman Gazetesi'nin bu girişiminin arkasında yatan planları su yüzüne çıkardı. DGB Yabancı İşçiler Bürosu Yöneticisi Karl Heinz Göbels'in yaptığı açıklama aynen şöyle:

“Gazete sahiplerinin de birer işveren olduklarını söylemeye gerek yoktur. Tercüman Gazetesi'nin 'İşçi Kurulta-

yı düzenliyorum' havasıyla ortaya çıkmasını bu açıdan değerlendiriyor ve sendikacı olarak sunulan söylüyoruz. Bir işveren müessesesinin böyle birdenbire işçi sorunlarına ilgi göstermesi oldukça gariptir. Hele bu ilgi kaypak bir politika izlediği öteden beri bilinen böyle bir gazeteden gelirse. En azından su hususu hatırlatmak isteriz ki, bu gazete yakın zamanda kadar MHP lideri Alpaslan Tercüman'ı ve onun militan örgütlerini destekleyen yayınlar yapmış, bu çıkarı tutumunu bu

Arkası 11. sayfa

OKUYUCU MEKTUPLARI

Sadık Şide'yi tanıyoruz

Geçenlerde radyoyu dinlerken, haberde patronların Sosyal Sigortalar milyonlarca borcundan bahsedildi ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide "Eğer işçilerin hakkı yeniliyorsa buna ben de üzülürüm, çünkü ben de bir işçiyim" deyince tepem biraz attı ve sizlere şu anımı anlatmaya koyuldum.

Sis yüzünden uçaklar kalkamıyor. THY'nin terminalinde balık istifi bekliyoruz. Gecikmelerden dolayı işyerimizi kaybetmemek için firmalara verebileceğimiz ve protestomuzu belirten Almanca olarak hazırlayacağımız bir belgeyi imzalamak, mühürlemek için bir komite oluşturduk. Türk-İş Genel Merkezi hemen yakında olduğundan da oradaki teksir, yazı makinelerinden yararlanmak istedik. Gerekli belgeyi salondaki bir köşede hazırlarken Halil Tunç ile Sadık Şide salona geldiler. Kendilerini yurt dışında çalışan işçiler olduğumuzu, iki günden beri uçak beklediğimizi ve çok zor durumda olduğumuzu anlattık, Halil Tunç salondan ayrıldı ve o anda dışardan iyi giyimli gençten bir adam elinde bir dosyaya işen girdi, Sadık Şide'ye şöyle dedi: "Abi, gerekli bilgileri aldım, hepsini tesbit ettim. Fotoğraflar da elimizde."

Sadık Şide bir küfür savurdu ve "Sosyal Sigortalar Genel Merkezi'nde işçilerin önüne düşüp grev yapmayı onlara göstereceğim. Memur olmak istemiyorlarmış, bak hele deyişlere" dedi.

Bir ara gerek Halil Tunç, gerekse Sadık Şide girişteki büyük ve bizim de bir kenarda yazı yazdığımız salona koştu. Dışardan boyunları çok kalın, göbekleri çok şişman ve kalandır giyimli bir grup içeri girince biz yazı ve tercümeyi biraz daha yavaşlattık. Gelenler AP'nin kodamanlarıydı galiba. Gelenlerden biri Halil Tunç'la Sadık Şide'ye "Bu iş fazla yazı, Herifler memur olmak istemiyorlar. Bir de başımıza grev kapkaldır. Bu mesele halledilmeli. Bu böyle yürümez. Yarn bunlar başımıza işler açarlar. Ne etti, edin, memur edin bunlar" dedi. Sonra da gülüşmeye başladılar.

O sıralarda Sosyal Sigortalar Kurumu genel müdürlüğüne bağlı yerlerde çalışan işçilerin sendikal haklarının ellerinden alınmasına karşı direniş vardı. Biz gerekli belgeyi yazdıktan, gelip THY'na imza ve mühürlendikten sonra teksir için

tekrar Türk-İş'in Genel Merkezi'ne gittik. Getirip beş altı yüz kişiye dağıtmayı yaptık, sonra hemen Sosyal Sigortalar Kurumu'nun genel müdürlük adresini bir taksi şöföründen öğrendik ve hemen oraya gittik.

İşçiler direniyorlardı. Yanlarına gittik. Kendimizi tanıttık, onlarla birlikte halay çektik ve türküler söyledik. Öğle vakti getirilen çeyrek ekme ve helvayı birlikte yedik.

İşte o zaman işçilerin ve önderlerinin, temsilcilerinin, sendikacıların ağzına küfür eden o Sadık Şide simdi ki cunta hükümetinin sözümona Sosyal Güvenlik Bakanı değil mi? O zaman işçi değil miydi? Şimdi birdenbire mi ağız değişirdi? Ama kim yutar ki? Sadık Şide işçilerin el emeklerini, alın terlerini, sendikal haklarını, elde edilmiş savaşım sonuçlarını tekellere peşkeş çekerek simdi ki kolatına oturdu. Ama biz işçiler tüm bunların da hesabını kara kaplı kalın defterimize silinmez mürekkeple yazmışız.

Bad Kreuznach'dan bir işçimiz

Datteln'de uyan grevi

Sendikamızın bir saatlik uyan grevini işyerimiz Becker Prünte, Datteln'de görkemli bir şekilde yaptık. Sabah saat 9'da sendikadan gelen bildirileri işyerinde dağıttık. Grevin örgütlenmesini biz sendikacılar aktif işçilerle birlikte yaptık. Direniş saati 11 ile 12 arasıydı. Saat 11'de belgilerle birlikte yığınca bir şekilde yürüyüşe geçtik. Bu arada satıcı firmadan gelen işçilerin yürüyüşe katılmadıklarını gördük. Çünkü patronları onları izliyordu. Bunlarla birlikte bazı Türkiye işçileri de çekirerek kıydan köşeden bakıyorlardı. Bu arada Türkiye işçilerinin direnişe katılmak istemesi, patronu ile çok sert peşkemelere yol açtı. Yürüyüş sırasında tüm büro personeli yürüyüşü personel binasından izliyorlardı. Bu bakışlar arasında personel binasının önünde toplandı. Beş kişilik bir sendikacılar heyeti olarak istemlerimizi iletmek için yukarıya çıktık. Satıcı firmamızın patronu kürsüye geldi. İşçilerin saldısına uğrayarak, kürsüden kaçmak zorunda kaldı. Beş kişilik heyetimiz aşağı indiği anda büyük bir işçiler kitlesinin slogan atarak bize doğru geldiklerini gördük. Bunlar Ruhr-Zink fabrikası işçile-

riydi. Burada iki fabrikanın işçileri birleşti. Böylece Ruhr-Zink işçileri dayanışmanın en güzel örneğini gösterdiler. İki işyerinin işçilerinin birleşmesi ile sesler daha bir yükseldi, görkemli bir gösteriye döndü.

Ruhr Bölgesinden bir işçimiz

Ağaç İşleri patronlarına karşı direndik

Rheinland-Pfalz eyaleti ağaç işleri sendikası ile ağaç işleri patronları arasında toplu sözleşme konuşmalarının son bölümü Bad-Kreuznach'da yapıldı.

Patronlar % 3'den yukarı çıkmıyorlardı. Sendikamız ise % 7'de diretiyordu. Patronların bu durumunu gören sendikamız biz işçilere bir bildiri ile haber verdi ve bizler akşam paydos eder etmez hemen konuşmaların yapıldığı otele önünelim. Pankartlarımızı boyunlamıza astık. Çok disiplinli bir şekilde sıraya geçtik. Daha sonra hep bir ağızdan içinde bizi temsil eden sendikacıların bilgileri söyleyerek dışarı çıktık.

Bizim temsilcilerimizi dışarı istememiz üzerine konuşmalar keserek dışarı geldiler. Patronların temsilcileri ve patronlar otel salonunun pencerelerinden bize bakıyorlardı. Hep bir ağızdan "Biz % 3 yerine grev istiyoruz!" diye sloganlarımızı attık. Daha sonra sendikacılarımız "Patronlara ve onların adamlarına söyleyin! Biz % 3 falan kabul etmeyiz! Biz sendikamızın öncülüğünde grev hazırlanacak bakacağız. Konuşmaların sonucunu bugün alıp öyle gideceğiz. Bekleyeceğiz!" dedik. Kusa bir süre için oradan ayrıldık ve temsilcilerimizin telefonları üzerine derhal gelecektik. Bir bölüm arkadaşlar FİDEF üyesi ilenici İşçiler Derneği'ne, bir bölüm şehrin doğusuna, bir bölüm de şehrin batı tarafında belirlenmiş kahvelere gittik. Bekledik. Daha başka arkadaşlarımız haberdar ettik. Yarım saat sonra gelen habere patronların % 5,5 ücret zammını kabul etmek zorunda kaldıklarını öğrendik.

Bu, biz işçilerin birlikte ve kararlı hareketinin sonucunda olabildi. Eylemde DKP'li arkadaşlar ve Türkiye işçileri en başta idiler.

Bad-Kreuznach'dan bir işçi

F.Almanya'da İşçi Dernekleri Genel Kurulları

Siegen Türk İşçileri Birliği

Siegen gönüllü Kurtuluş muhabirimiz bildiriyor:

Siegen Türk İşçileri Birliği 7 Mart 81 günü 5. Olağan Genel Kurul'unu yaptı. Belediye Başkanı, tüm ileri parti ve örgütlerin katıldığı Genel Kurul'a bir çok örgütten de mesaj geldi. Yabancı düşmanlığına karşı yerli-yabancı dostluğunun pekiştirilmesi için ve işçilerin demokratik ve ekonomik haklarının savunulması, anti-faşist, anti-emperyalist eylem birliğinin güçlendirilmesi için çalışmalar yapılması yönünde kararlar alındı. Yeni Yönetim ve Denetim Kurullarının seçimlerinden sonra, birliğin öğrenci üyelerinin artması nedeniyle Birlik'in adı "Siegen Türkiye İşçileri ve Öğrenciler Birliği" olarak değiştirildi.

Duisburg İşçi Derneği

Duisburg gönüllü Kurtuluş muhabirimiz bildiriyor:

28 Mart 81 günü Duisburg İşçi Derneği Genel Kurul'unu yaptı. Gençlerin eğlence ve toplantı salonunun belediye tarafından kapatılmasına protesto eden Alman sosyalist işçi gençliği öncülüğünde yapılan eylem yerinden, DKP'den, IG-Metal'den vedemokratik kurullardan gelen mesajlar konuşuya karıştı. Biz işçilerden kesilen vergilerin nükleer füzelemin yapılmasında kullanılmaması; konut sorununun çözümü; iltica hakkına yapılan kısıtlamaların, bedelli askerliğin kaldırılması; yerli ve yabancı faşist örgütlerin kapatılması ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmanın artırılması yönünde çalışmalar yapılması, oybirliğiyle alınan kararların arasında yer aldı.

Herne İşçi Birliği

Herne Gönüllü Kurtuluş Muhabirimiz bildiriyor:

Herne İşçi Birliği (HİB) 6. Genel Kurul'unu yaptı. Genel Kurul HİB için önemli bir aşama oldu. 150'ye yakın delegenin katıldığı Genel Kurul'da tüm kararlar oybirliğiyle alındı. Herne Valisi, FİDEF ve diğer kardeş örgütlerden gelen mesajlar okundu.

Recklinghausen Türk İşçileri Derneği

Recklinghausen gönüllü Kurtuluş muhabirimiz bildiriyor:

Recklinghausen Türk İşçileri Derneği, 14 Mart 81 tarihinde 4. Genel Kurul'unu yaptı. Genel Kurul'a yüzlerce işçinin yanı sıra Recklinghausen'da çalışan doktor, öğretmen ve sosyal dayışmanlar da yığınsal olarak katıldılar. Ayrıca katılan delegelerin % 40'ının kadın oluşu dikkati çekiyordu. Genel Kurul süresince, çocuklar için de bir odada film gösterildi.

Gelen çok sayıda dayanışma mesajının içinde özellikle DGB-Recklinghausen Başkan'ından, Ewald Maden Ocağı Sendikası ve İşçi Temsilcileri Başkan'ından ve FİDEF'ten gelen mesajlar konuşuya karıştı. Ayrıca şehir yönetimi adına gelen Kültür Müdürü de yaptığı konuşmayla Genel Kurul'u selamladı. Okunan Denetim ve Yönetim Kurulu raporlarından sonra oybirliğiyle konut sorunu, bedelli askerlik, iltica, vize, çocuklarımızın eğitimi ve geniş dernek lokali sağlanması ile ilgili karar tasarlardan onaylandı. Genel Kurul'un sonunda bir de kültür gecesi yapıldı.

RE-TİD yönetim organları, kararları, yığınsallığı, sanat şenliği ile bu 4. Genel Kurul'dan daha da güçlenerek çıktı.

Siegen Türk İşçileri Birliği Genel Kuruluna Alman demokratlar da katıldılar

Emmerich Türkiye İşçileri NEWROZ'a mesajı

Köln gönüllü Kurtuluş muhabirimiz bildiriyor:

Emmerich Türkiye İşçileri Birliği, Kürt halkının ezgi, baskı ve sömürüye karşı başkaldırışının bir sembolü olan NEWROZ'la ilgili Gece'ye bir mesaj gönderdi. Mesajda şöyle deniliyor:

"... Bugün ülkemizde insanlar kan ağlamaktadır. Kürt halkına yapılan baskılar, işkenceler, insanların üzerinde sürdürülen terör, hep bu insanları kendi ulus olma haklarından vaz geçirmek, onları zorla özümsemektir. Burjuvazi işte böyle bir politikayla Kürt halkını sindirmeye çalışmaktadır. Fakat başaramayacaktır. Çünkü Kürt işçi ve emekçileri, Türkiye işçi sınıfıyla elele, omuz omuza bu savaşımı sürdürmektedirler.

Bizler yukarıda belirttiğimiz gibi işte böyleyi karmışık ve zor koşullarda savaşım veriyoruz. F.Almanya'da şu günlerde dayanışma grevlerinin dalgalan gittikçe yükseliyor. Artık çalışan emekçiler işgülerini öyle ucuza satmak istemiyorlar. Onlar da insanca çalışıp yaşamak için grev alanlarına dökü-

Birliği'nin

luyorlar ve döküleceğiz. Böylesi günlerde, böylesi eylemlere katılmak, onlara omuz vermek, onları desteklemek en güzel görevimiz olmalıdır.

Diğer yandan "işyeri işi temsilciliği Betriebsrat seçimleri de aynı derecede önemlidir arkadaşlar. Bizler eğer işyerlerimizde, bizim haklarımızı, bizim sorunlarımızı iyi çözümleyebilen girişken, savaştan arkadaşlarımızı Betriebsrat olarak seçmemsek, bize o fabrika patronları soluk aldırmaslar. Çünkü sen o yere sahip olmazsan, o orasını kendi adamlarıyla doldurur. İşte bunun içinde ki, seçimlere girenken çevremizde iyi sendika üyesi, iyi sendika temsilcisi arkadaşların bulup çıkarmak zorundayız. Her bölücü, kişi ve listelerin aldatmacı etkisinde kalmadan, IG-Metal'in birlik listelerinin kazanması için vargücümüzle çalışmalıyız.

Sizleri bu savaşım gününüzde, bu ulusal NEWROZ bayramınızda biz Türkiye işçileri ve emekçiler olarak, örgütümüz adına dayanışmamızı bildiriyoruz. Güllüden selamlar.

TÜDAK yabancı düşmanlığına karşı yürüyüş düzenledi

Marburg gönüllü Kurtuluş muhabirimiz bildiriyor:

20 Mart 81 günü Stadtallendorf-Marburg ve çevresi "Türk-Alman Dostluk ve Çalışma Grubu" (TÜDAK), bölgelerinde özellikle seçimler öncesinde arttırılan yabancı düşmanlığına karşı bir yürüyüş yaptı. Çok yığınsal geçen yürüyüşü bölgenin tüm demokratik örgüt ve partileri destekledi. Yüzlerce ileri, Marburg'un en kalabalık caddelerini "Yabancı Düşmanlarına Karşı Dost Olalım", "Yaşasın Uluslararası Dayanışma" belgileriyle gınlattı.

Yürüyüş, Hessen Eyaleti'ne bağlı Marburg'da yapılan belediye seçimlerinde yabancı düşmanlığını iflas ettirdi. Seçimlerden bir hafta önce duvarlara "Ausländer Stopp", "Türken Raus", "Ausländer Raus" gibi yazılar yapıldı. Faşist NPD, gerici CDU, FWG gibi partiler, yerel seçim propagandasına yabancı düşmanlığını alet etmek

istediler. Ancak seçim sonuçlarında -DKP ve SPD'nin konumlarını koruması, Grünelerine oylarının artması, buna karşın CDU ve NPD'nin oylarında büyük gerileme olması - TÜDAK'ın girişimiyle yapılan Yabancı Düşmanlığına Karşı Dostluk Yürüyüşü'nün çok etkisi olduğu ortaya çıktı. Ayrıca Marburg-Biedenkopf bölgesi Yabancılar-Dairesi Başkanı ve Marburg İl Belediye Başkanı Sorge'nin de yabancı düşmanı politikası TÜDAK tarafından gözler önüne serildi, maskeksi düşürüldü. Bölgede, NPD'yi, CDU'yu ve FWG'yi palazlandıran, onlara kol kanat veren Sorge'nin görevinden alınıp, yerine demokrat bir kişinin getirilmesi için çalışmalar yapmak, TÜDAK'ın gündeminde. Marburg örneği, diğer eyaletlerde yapılacak olan yerel seçimlerde de FİDEF'in başlatıldığı "Yabancı Düşmanlığına Karşı Dostluk" kampanyası'nın yığınsallaştırılmasının önemini ortaya koyuyor.

SAN-DER'in Duyurusu

Kuzey Ren Vestfalya Sanatçılar Derneği (SAN-DER), oluşturduğu 12 kişilik bir yazı kuruluyla ilkököl 2. sınıftan başlamak üzere ders kitapları hazırladı ve bu kitaplar yüzlerce çocuğumuzun kasyasına nüfuzla işlendi. Yaşama uygun, çocukların sevdiği konular seçildi. 1981-82 ders yılında 2. ve 3. sınıflar için 4 kitap çocukların elinde olacak. Kültür Bakanlığının kitapları onayladı. Şimdi 4. ve 5. sınıflar için hazırlanıyor.

Tüm yazar ve sair arkadaşları bu kitaplara katkıya çağırıyoruz. Aralıklı iki daktilo sayfasını geçmeyecek, çocukların zevkle okuyacağı hikayelerini ve şiirlerini gönderirlerse, bunlar ders kitaplarına girecektir. Girmeyenler birer antoloji haline getirilerek yine yayınlattırma yolu denenecektir. F.Almanya'da tanınmış bir yazarı ve sözleşmeler yapılmıştır. Tüm yazar ve sair arkadaşların ilgisini bekliyoruz.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde Kıcımın protesto edildi

Bonn gönüllü Kurtuluş muhabirimiz bildiriyor:

7 Mart 81 günü, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla 200'ün üzerinde Türkiye kadın, Bonn Büyükelçiliği önünde bir gösteri yaptılar ve elçiliğe bir mektup iletiler. Yurt dışında demokrasiden yana Türkiye'lerin üzerinde gerici güçleri kıskırtmaya yönelik uygulamalarda bulunan Köln Başkonsolosu İlhan Kıcımın'ı protesto ettiler, görevinden alınmasını istediler.

Gösteriye, diğer uluslardan da bir çok kadın temsilcisi katılarak dayanışmasını gösterdi. Elçiliğe iletilen mektubun bir bölümünde şöyle denildi:

"5 Şubat tarihli Hürriyet Gazetesi'nde Köln T.C. Başkonsolosu İlhan Kıcımın'ın mektubu yayınlandı. Başkonsolos Kıcımın bu mektubuyla F. Almanyada demokrasiyi destekleyen kadınların bir kısmı 'rehine' olarak gözetim altına alınmıştır. Bitlis'in Noşin ilçesinde 20 kadının 'kocaları teslim alana dek' gözaltında tutulmaları da buna bir örnektir.

Amacımız bu olayları tek tek sıralamak değildir. Gerçek olan, çocuklarına süt, kreş, okul isteyen anaların böylece susturulmuş olmasıdır. Yurtdan binlerce kilometre uzakta çalışmak ve yaşamak zorunda bırakılan biz Türkiye kadınları, ülkemizdeki anaların açlarını ve haklı istemlerini unutmuyoruz.

..Bugün Türkiye'deki binlerce tutuklu arasında bir çok yurtsever kadın da bulunmaktadır. Bunların bir kısmına çeşitli baskı ve işkenceler uygulanmaktadır. İKİD Bursa şube sekreteri emniyet müdürlüğünde görüldüğü işkence sonucu hala iç kanama geçirmektedir. Kendileri koşturmaya uğrayan kadınların dışında, bir çok sendikacı ve demokratik yığın örgütü yöneticisinin eşleri, çocukları da baskı görmüş ve

man bununla da kalmıyor, örnek mektuplar hazırlayarak kimi işçileri kampanyalar açmaya çağırıyor, onlara taktikler veriyor.

Köln Başkonsolosu Kıcımın'ın bu girişimi faşist MHP yanlısı Türk Federasyonu gibi gerici çevreleri cesaretlendirdi. Bunlar Bonn'da basın toplantıları düzenlerken, bazı günlük gazeteler de bu kampanyaya katıldılar. Ard arda yapılan yayınlarda işçiler birbirine karşı kıskırtılmaya çalışıldı. Bu arada Anadolu Gazetesi köşe yazarı Güngör Yerdere 'bu satılmışları yolda, sokakta görünce pekinmeden sorun ve gerekirse yapışın yakalarına' diyecek kadar ileride gitti. Böylece I. Kıcımın'ın girişimi F. Almanyada gerici çevrelere bir işaret, bir saldırı emri işlevi görmüş oldu.

..Bugün Türkiye'deki binlerce tutuklu arasında bir çok yurtsever kadın da bulunmaktadır. Bunların bir kısmına çeşitli baskı ve işkenceler uygulanmaktadır. İKİD Bursa şube sekreteri emniyet müdürlüğünde görüldüğü işkence sonucu hala iç kanama geçirmektedir. Kendileri koşturmaya uğrayan kadınların dışında, bir çok sendikacı ve demokratik yığın örgütü yöneticisinin eşleri, çocukları da baskı görmüş ve

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde Türkiye kadınları Bonn Büyükelçiliği önünde Başkonsolos Kıcımın'ı protesto ettiler.

bulunları bir kısmı 'rehine' olarak gözetim altına alınmıştır. Bitlis'in Noşin ilçesinde 20 kadının 'kocaları teslim alana dek' gözaltında tutulmaları da buna bir örnektir.

Amacımız bu olayları tek tek sıralamak değildir. Gerçek olan, çocuklarına süt, kreş, okul isteyen anaların böylece susturulmuş olmasıdır. Yurtdan binlerce kilometre uzakta çalışmak ve yaşamak zorunda bırakılan biz Türkiye kadınları, ülkemizdeki anaların açlarını ve haklı istemlerini unutmuyoruz.

..Böylesi bir durumda yurt dışındaki demokrat, yurtsever Türkiye'lerin tepki göstermesi, ülkelerindeki işçi kardeşleriyle, demokrasi güçleriyle dayanışmayı yükseltmesi onların en doğal haklarıdır. Biz, F. Almanyada'ki yurtsever kadın ve analar olarak, ülkemizde yeniden demokrasiye dönüşmesi, emekçi yığınların hak ve özgürlükleri yeniden kavuşması için dayanışmayı bir yurtseverlik görevi biliyoruz. Tüm bunlara karşın Kıcımın, Türkiye işçilerin bu hislerini çarpıtmakta, onları birbirlerine karşı kıskırtmakta, bununla da kalmayıp bunun örgütü-

lüğünü üstlenmektedir. Kıcımın'ın mektubunun ardından T.C. Büyükelçiliğinin de bir mektubu yayınlanmıştır. Bu tutum, elçilik ve konsolosların diplomatik görevleriyle bağdaşmaz. Böylesi kampanyalar F. Almanyada'ki yurtaşlarımız arasında sert çatışmalara yol açabilir. Bunun sorumluları başta Kıcımın olmak üzere bu kampanyayı destekleyenler olacaktır.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde bu doğrultuda protestomuzu bir kez daha yükseltiyoruz. Ne yurtaşlıktan çıkartma tehditleri, ne de kıskırtma kampanyaları bizi ülkemizdeki emekçi analarla, bacılarda ve tüm demokratlarla dayanışmadan alakayamaz. Bu konudaki çabamızın ardıcıl süreci de bilinmelidir.

- Türkiye kadınları olarak Köln Başkonsolosu I. Kıcımın'ı şiddetle protesto ediyoruz.

- Yurtaşlıktan çıkarmaların durdurulmasını;

- İşkencelere, yığınsal tutuklamalara derhal son verilmesini, yurtsever demokrat tutukluların serbest bırakılmasını istiyoruz!"

Hollanda'da Türkiye kadınları Avrupa Konseyi'ne başvurdu

Hollanda gönüllü Kurtuluş muhabirimiz bildiriyor:

Hollanda Türkiye İşçiler Birliği, Almelo Türkiye İşçiler Birliği, Hollanda Türkiye Kadınlar Birliği, Drente Türk İşçiler Birliği ve Utrecht Türkiye Gençler Birliği, 11 Mayıs'ta Strasbourg'da yapılacak Avrupa Konseyi'nin Türkiye'yle ilgili toplantısı nedeniyle Avrupa Konseyi Parlamenterleri Daimi Komisyonu Toplantı Başkanlığı'nı ortak bir mektup gönderdiler. Toplantıya götürülmesini istedikleri istemlerini şöyle sıraladılar:

1. Bugün bütün hızıyla devam eden işkencelerin derhal durdurulmasını,

2. Terörle ilişkisi bulunmayan işçi, köylü ve demokratların kovuşturulmasına son verilmesini, tutukluysa salıverilmesini,

3. Aranan, ancak yurt içinde saklanmak zorunda kalan sendikacıların aranma ve kovuşturulmasına son verilmesini,

4. Eski İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan'ın, CHP Adana Milletvekili ve Köy-Kooperatif Genel Başkanı Nedim Tarhan ve DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk ve yöneticilerinin derhal serbest bırakılmasını,

4. Bugün ülkemizde halka ve barışa karşı kullanılacak olan askersel yardımların tümüyle durdurulmasını talep ediyoruz.

Aynı yürüyüşte askeri yönetimin demokratları sindirmek amacıyla uyguladığı vatandaşlıktan çıkarmalar da şiddetle protesto edildi.

BTKB'nin yeni dernek lokali açıldı

Açılışa Batıberlin 'Senatosu'ndan temsilciler katıldı

Batıberlin Türkiye Kadınlar Birliği 23 Mart 81 Pazartesi günü Sanderstr. 1 1000 Berlin 48 adresindeki yeni örgüt binasının açılışını yaptı. Batıberlin Sosyalist Birlik Partisi Başkan Yardımcısı Bayan Inge Kopp'un, Aile, Spor ve Gençlik Senatörleriyle, Maliye Senatörlerinden temsilcilerin, basın mensuplarının, çok sayıda ileri örgüt temsilcisinin ve Türkiye kadınların yığınsal katıldığı tören, Yönetim Kurulu başkanının konuşmasıyla açıldı. Konuşmada özetle Birlik'in amaçları şöyle anlatıldı:

1. Batıberlin'de çalışan ve yaşayan ülkemiz kadınlarının bu topluma uyum sağlayabilmeleri ve eşit hakları için uğraş vermek,

2. Halkların dostluğu, silahsızlanma ve barış için savaşım yürütmek,

3. Faşizme karşı savaşım, bunun için tüm demokratik örgüt ve kuruluşlarla birlikte eylem yürütmek. Özellikle de Batıberlin'de faşist örgüt ve işçilerin kadınlarımız baskılarına karşı ve faşist örgütlerin kapatılması için savaşım yürütmek,

4. Yabancılar için yöresel seçme ve seçilme hakkı için uğraşmak.

Yönetim Kurulu başkanı Birlik'in Birleşmiş Milletler'e ilan edilen Kadınlar Yılı'nda, 1975'de kurulduğunu ve altı yıllık bu süre içinde çok zorkuk-

lar ve ağır koşullarda çalışmalarını yürüttüklerini söyledi. "Ülkemizdeki gelişmeleri yakından izliyoruz" diyen başkan, sözlerine şöyle devam etti:

"12 Eylül 1980'den beri Türkiye'de askeri cunta yönetiminde. Generaller teröre ve anarşiyeye karşı olduklarını söyleyerek yönetime el koydular. Bazı faşist katillerin tutuklanmasına karşın, en büyük baskıyı demokrasi güçlerine yapıyorlar. Ki, demokrasi güçleri her zaman teröre karşı olduklarını belirttiler. Onların örgütleri yasaklandı ve hala yasak. Sık-

yönetim Komutanlıklarında işkenceler yapılıyor, generaller de bunu kabul etmek, söylemek zorunda kalıyorlar. Ülkemizdeki işkenceleri, insan haklarının çiğnenmesini protesto ediyoruz."

Daha sonra iki Senatör'lük'ten söz alan temsilciler başkan dileklerini iletiler.

Halk sanatçısı Sümeyra ve BTKB Çocuk Folklorü'nden oluşan kültür programından sonra konuklar, Birlik üyelerinin hazırladıkları ülkemiz yemeklerini yediler ve geç saatlere kadar sohbet edildi, kadın sorunları tartışıldı.

Batıberlin Türkiye Kadınlar Birliği'nin yeni dernek yerinin açılışına Batıberlin Sosyalist Birlik Partisi 2. Başkanı Bayan Inge Kopp'da (arka ortada) katıldı.

12 Mart yürüyüşleriyle protesto edildi

12 Mart 1981 günü F. Almanyada'nın Düsseldorf kentinde yapılan meşaleli bir yürüyüşle 12 Mart, 10. yıldönümünde protesto edildi. Yüzlerce işçinin katılımıyla görkemli bir şekilde geçen yürüyüş kentin en kalabalık semtlerinde yerli yabancı işçiler tarafından ilgiyle izlendi. Almanca ve Türkçe olarak yapılan konuşmalarda 12 Mart döneminin insanlık dışı uygulamaları protesto edildi. 12 Eylül'de erke el koyan cuntanın işçi sınıfı ve demokrasi güçleri üzerindeki baskıları yerildi. Köln Başkonsolosu Kıcımın'ın kıskırtıcı mektuplarına da dikkati çeken işçilerimiz "Kıcımın'ı istemiyoruz", "Yurtaşlıktan Çıkarmalara Son!" "Yaşasın Uluslararası Dayanışma" belgilerini gür seslerle haykırdılar.

TKP'nin SES'i'ni DİNLE, DİNLET!

Türk-Sovyet Dostluğu 60 yaşında

Türkiye ve Sovyetler Birliği arasındaki Dostluk Anlaşması 60. yılını 16 Mart 1981 günü doldurdu. Büyük komşumuzla dostluk ve karşılıklı yarara dayanan işbirliğinin ilk yazılı belgesi, 16 Mart 1921 günü Türkiye ve Sovyet hükümetleri arasında imzalanan Moskova Dostluk Anlaşmasıdır.

SBKP'nin geçtiğimiz ay yapılan 26. Kongre'sinde Merkez Komitesi raporunu okuyan SBKP Genel Sekreteri L.I. Brejnev şöyle demişti: "Komşumuz olan Türkiye ile iyi ilişkilerimizi daha da geliştirme ve hazırlar". Bu ilişki gelenekseldir. İki ülke halkları arasındaki ilişkiler 60 yıldan da öncesine dayanır. Anadolu'da başlatılan ulusal kurtuluş savaşı uluslararası alanda diplomatik olduğu kadar maddi ve teknik alanda da yardıma büyük bir gereksinim duyuyordu. Emperyalist saldırıların "beniş" antlaşmalarını Türkiye'ye dayatıyorlar, onu yarı-sömürge durumuna mahkum kılıyorlardı. Bu evrede Sovyet devletinin konumu, dış politikadaki ana ilkesi nedir? Sovyet hükümeti, daha iktidarının ilk günlerinde, 3 Aralık 1917'de Çarlık hükümetinin halkları köleleştirme ve etki alanlarını kurma yönünde yapmış olduğu tüm anlaşmaları geçersiz kıldı. Ulusal kurtuluş hareketleriyle dayanışma, Leninci dış politikasının temeliydi. Bu durumda, tabii ki Sovyetler'in Türkiye halklarına karşı da ilgisiz kalması düşünülemezdi. Sovyetler, Anadolu'daki direniş hareketleriyle ilişki kurabilmek için Sovyet albayı İlyacef'i İstanbul'a Mustafa Kemal'e görüşmeye, Sovyet Kafkas Orduları Başkanı Eliaza'yı ise gizli direniş örgütleriyle görüşmesi için yine İstanbul'a göndermişti. Bu görüşmelerde genç Sovyet devleti, Anadolu'da verilen ulusal kurtuluş savaşına olan dayanışmasını dile getirdi. Ve yardımlar başladı. Takalar Karadeniz kıyılarında tüfekler, mitalyeler, sandık-sandık cephane taşıyorlardı.

Karagün dostumuz

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışından sonra Mustafa Kemal 26 Nisan 1920'de Lenin'e bir meşaf gönderdi. Mesajında: "Bolşeviklerin emperyalist hükümlerine karşı savaşmayı ve bütün ezilen milletleri emperyalistlerin hegemonyasından kurtarmayı amaç edinmiş olduklarını" vurguladıktan sonra Sovyetlerden 5 milyon altın lira, silah, cephane, asker teknik malzeme ve tıbbi madde yardımı istedi. İki hükümet arası çeşitli görüşmeler sonucu, milyonlarca altın lira, top, tüfek, cephane, hiç bir çıkar gözetmeden emperyalist saldırılarına karşı bağımsızlık savaşını veren halkımıza verildi. O dönemde M. Kemal S.Rusya'dan söz ederken şöyle demişti: "Kendi zincirlerini koparmakla yetinmeyip, iki yılı aşkın bir süreden beri bütün dünyanın kurtuluşu uğrunda çırtı olmayan bir mücadeleyle girişen ve ezginin sonusuna dek dünya yüzünden kalkması için şevkle bahsızlık ve acılara katlanan Rus halkına karşı Türk halkının duyduğu hayranlık büyüktür". (1)

Saldırıların aynı anda genç Sovyet devletine de saldıranlardı. Büyük Ekim Devrimi'ni bozmak isteyenlerdi. Türkiye'yi istila eden güçler, Beyaz Ordu'ları da destekliyorlardı. Bir taraftan iç ve dış gerici güçlere karşı devrim kazanımlarını savunun, 1. Dünya Savaşı'nın yıkıntılarını onarmaya çalışan Sovyet halkı da güç koşullar altında, Ülkede iç savaş devam ederken, Sovyet devletine dünya dört bir köşesi ekonomik ve politik ambargo koymuştu. Koca ülkede kıtlık hüküm sürüyordu.

Sovyet halkı işte böylesi koşullar altında halkımıza yardım ediyordu. O günlerde Sovyet limanlarından silah, cephane taşınmış olan Osman Kapitan'ın dediği gibi: "Sovyetler'e saldırmayan gavur kalmamıştı. Öyle iken, her seferi yaptığımız zaman tavarişler bizi el üstünde tutar, hemen motorumuzu yükler, yola vururlardı bizi. İnanın ki, bize verdikleri şeyler o zaman kendilerine daha çok lazımdı. "Halkımız boşuna Sovyetler'i büyük komşumuz, karagün dostumuz olarak bellememişti.

Diplomatik ilişkiler başlıyor

1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kurulmasıyla Türk-Sovyet ilişkileri yeni bir düzeye, devletlerarası düzeye yükselmisti. Aynı yılın Ekim ayında Mdivani'lik Sovyet Elçisi olarak Ankara'ya Ali Fuat Paşa ise Türkiye Elçisi olarak Moskova'ya atanmışlardı. Yardım sadece silah ve parayı kapsamıyordu artık. Diplomatik açıdan bakılırsa, Türkiye hükümetini ilk tanıyan devlet Sovyetler Birliği'yd. İşte bu evrede imzalanan (16 Mart 1921) Moskova Anlaşması ulusal kurtuluş hareketi tarihinde çok önemli bir adım oldu. İlk olarak burada Misak-ı Milli sınırları bir devlet tarafından kabul edilmiş oldu. Bu anlaşmadaki maddelerden bazıları şunlardı:

-Çarlık hükümeti ile Türkiye arasındaki anlaşmaları tamamlanmış ve borçlanmaların kaldırılması,

-İki taraf arasında toprak konularında ve diğer konularda düşmanca hareketlere yer verilmeyeceği

-Eski savaş tutsaklarının derhal iade edileceği vb. diğer konularda karşılıklı yarara ve dostluğa dayanan maddeler kabul edildi. Bu anlaşmayla, Çarlığın Osmanlı padişahlarıyla yaptığı tüm anlaşmaları, borçları Sovyet hükümeti geçersiz kıldı. 13 Ekim 1921'de imzalanan Kars Anlaşması'yla da iki ülke arasındaki sınır belirlendi. Lenin bu anlaşmalara çok büyük önem veriyordu. Mustafa Kemal de Sovyet hükümeti Dışişleri Komiseri Çiçerin'e gönderdiği bir mesajda "Rus halkına karşı Türk halkının duyduğu hayranlığı" ifade ediyordu. (2)

1922 başlarında da Türkiye-Ukrayna Anlaşması imzalandı ve dostluk daha da pekiştirildi. İki ülke arasındaki kardeşçe ilişkiler emperyalistlerin iş başından beri rahatsız ediyordu. Her iki ülkeye de dostluğu koparma konusunda yaptıkları dayatmalar boşu çıkarıldı. Sovyetler Birliği, ulusal kurtuluş hareketleri veren ülkelere ihanet edemezdi. M. Kemal ise bu cabalara karşı şunları söylüyordu: "Rus Şuralar Cumhuriyeti ile dostluk bağlarımızın kuvvetlendirilmesi, dış politikamızın esasıdır". (3)

Türkiye'nin uluslararası pazardaki yalnızlığını ortadan kaldırmış olan anlaşma ise 1927 yılında iki devlet arasında imzalandı. 1928'de ise Türkiye uluslararası bir toplantıya ilk olarak (Cenevre Silahsızlanma Konferansı) yine Sovyetler'in yardımıyla katıldı, burada sesini duyurabildi.

Sovyetler Birliği Türkiye'ye yaptığı yardımlarla, dünyadaki 1929-31 krizinin Türkiye üzerinde yaptığı etkileri hafifletti. Devletçi ekonomi ülkede etkin olmaya başladı. Bu dönemde iki ülke arasında ithalat ve ihracat arttı, bir çok ticaret anlaşması yapıldı. 1932 yılında Sovyetler, Türkiye'ye sanayi maddeleri ve makine ihali için 8 milyon dolarlık bir kredi verdi. Yabancı sermaye pek çok kuruluşun devletleştirildiği bu dönemde, harzılan I. ve II. Beş Yıllık Planların gerçekleştirilmesi için Sovyetler yine yardımda bulundu. 1930'

M. Kemal Atatürk

V.I. Lenin

ların ikinci yarısına kadar süren karşılıklı dostluk, işbirliği ve dayanışma politikası üzerine devrin Dışişleri Bakanı T.R. Aras şu sözleri söylemişti: "Bizim on beş seneden çok fazla bir müddet içinde Sovyet Rusyası ile yapılan bir işbirliği devrimine vardı. Bu devrede bir çok milletlerarası meselelere beraber gördük ve yürüydük. Fakat ameli bir işbirliğimiz vardı ve her birimizi ilgilendiren herhangi bir iş üzerinde aramızda görüşmeden bir şey yapılmazdı." (5)

Türk-Sovyet dostluğuna saldırılar

Türk-Sovyet dostluğuna karşı yapılan gerici girişimler, 1936 yılında başladı. Bunun başlıca nedeni, emperyalist grup ve devletlerin aralarındaki talan rekabeti, bununla ilişkili olarak Türkiye'nin dış politikasında emperyalistlere yaklaşmasıydı. Bu dönem in ihalat-ihracat istatistikleri Türkiye'nin büyük komşumuzdan uzaklaşmış yeniden emperyalistlerin güdümüne girdiğini gösterir. (Bak. Çizelge.)

Bu dönemde Fransa ve İngiltere'yle yapılan Üçlü İttifak ve faşist Hitler Almanyası'yla yapılan saldırı-mazlık anlaşması, Türkiye'de anti-Sovyetik, Turancı politikaların alabildiğine artmasına yol açmış, gerici güçler işyeri azımsızları, Amerikancılarla tanınan F.R. Atay, "Atürk Sovyetler Birliği belini doğrultamaz. Komünizm tarihi kanşıyor. Faşizm dünyaya hakim olacaktır", diyor. Ancak Hitler bozguna uğratılmış, bu gericilerin de hevesleri kursaklarında kalmıştı.

Yatırım Alanı	Yıl	Kredi tutarı (milyon dolar)	Faiz (yüzde)(yıl)	Vade (yıl)	Yatırım miktarı (milyon dolar)
Seydişehir Alüminyum Fabrikası	1967	200	2,5	15	62
İzmir Alağa Rafinerisi	-	-	-	-	27
Bandırma Sülfirik Asit Fabrikası	-	-	-	-	2,5
Artvin Lif Levha Fab.	-	-	-	-	3,1
Demir Çelik Mühendislik Anlaşması	-	-	-	-	3
Seyitömer Transmisyon hattı	-	-	-	-	4
Demir Çelik Kredisi	-	-	-	-	98
Demir Çelik Kredisi	1970	113,7	2,5	14	-
Demir Çelik Kredisi	1970	45,4	2,5	15	-
Çerçeve Anlaşması	1975	700	3,5	11	-

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra da anti-Sovyet politika sürdü. Büyük burjuvazi ve toprak ağaları, faşist Almanyana'nın yenilgisinden sonra ABD'ye uyulduğu başlatılan Marshall Planı ve Truman Doktrini'yle de günümüze kadar arttırılarak sürdürülen "Kuzeyden gelen tehlike", "Sovyet saldırısı" masalları piyasaya sürüldü. Bu politika sürdürüldüğü de kaçınılmaz olarak emperyalizmle kurulan bağlar daha da sıkılaşmış. Sonuç olarak 1952'de NATO'ya girildi ve topraklarımızdaki ABD üsleri büyük komşumuza saldırı üsleri haline dönüştürüldü.

Sovyetler Birliği ise her zaman olduğu gibi Türkiye'yi sürekli olarak saldırılan NATO planlarına karşı uyanık olmaya çağırıyor. Sovyetler ve Türkiye arasındaki dostluğun önemini vurguluyordu. Bu dönemde Sovyetler Birliği'nin barış taarruzu, dünya sosyalist sisteminin güçlenmesi, yurdumuzdaki kamuoyunun baskısı ve çeşitli diplomatik cabalar, DP iktidarının sonlarına doğru iç gericiğin anti-Sovyet politikasına indirilmiş darbeler oldu.

Somut ekonomik yardım

27 Mayıs 1960'dan sonra ise bir durgunluk dönemi geçirmiş olan iyi komşuluk ilişkileri yeniden canlanmaya başladı. Amerikancı, NATO'cu politika iyice su yüzüne çıkmış, kitlelerde karagün dostumuzla iyi ilişkilerin tekrar kurulması istemi iyice belirginleşmişti. 1963 yılında, Dışişleri Bakanı F.C. Erkin Sovyetler'e resmi bir ziyaret yaptı, ortak bir bildiri yayınlandı ve bir Kültür Anlaşması imzalandı.

Sovyet Dışişleri Bakanı Gromiko Türkiye'ye davet edildi. Resmi ziyaretler ve anlaşmalar 1966'ya kadar birbirini kovaladı. 1966'da Sovyet Başbakanı Kosigin'in Türkiye'ye ziyareti, iki ülke arasında ilişkileri yeni bir düzeye çıkardı. Bunun üç ay sonra 25 Mart 1967'de Ekonomik Yardım Anlaşması imzalandı. Buna göre Türkiye'de Sovyet yardımlarıyla kurulacak olan tesisler şunlardı:

-Yıllık üretim gücü 1 milyon ton petrol olan Iskenderun Demir-Çe-

-310 km. uzunluğunda ve 380 kilowatt gücünde Seyitömer-Seydişehir elektrik nakil hattı.

Sovyetler-Türkiye işbirliği işletmelerinin inşaat maliyetinde Sovyet yardımının payı %44,5'tur.

Bu tarihten sonra imzalanan anlaşmalarla verilen kredilerin ödemesi, geleneksel ürünlerimizle (narenciye, fındık, tütün vb) 15 yıl vadeli ve yüzde 2,5 faizle olacaktır.

Sovyetler Birliği, ağır sanayimizin kurulup gelişmesine yardım eder. Verdiği krediler geleneksel ürünlerle karşılır. Vadeleri uzun, faizleri (emperyalistlerin "yardımlarının" faizlerine göre) çok düşüktür.

Ülkemizde yüksek teknik düzey ve eleman yetiştirmeyi amaçlar. Tüm bunlar, Sovyetler ile dostluk ilişkilerinin halkımızın yararına olduğunu birer göstergesidir.

1972 yılında Sovyet Devlet Başkanı Podgorni'nin Türkiye'yi ziyaret sonucunda yayınlanan "T.C. ile SSCB Arasında İyi Komşuluk İlişkilerinin Prensipleri Hakkında" Beyan'da, iki ülke arasındaki ilişkilerin K. Atatürk ve V.I. Lenin tarafından kurulmuş barış, dostluk, iyi komşuluk geleneklerine uygun olarak geliştirilmesi vurgulandı. Kuvvette basıncı olmaması, uluslararası anlaşma/hükümler barışçı yollarla çözümlenmesi, devletlerin toprak bütünlüğüne ve sınırlarının ihlal edilmezliğine saygı gösterilmesi vb. ilkelere uyulması kararlaştırıldı.

Dostluk Kalıcı Olmalıdır

Halkımızın 16 Mart 1921'de imzalanan Dostluk Anlaşması'nın 60. yılını selamladığı günlerde, Sovyetler Birliği ve Ulusu hükümeti arasında bir kredi anlaşması imzalandı. Sovyetler Birliği, Seydişehir Alüminyum ve Alümina Tesisleri'nin alümina kapasitesinin yılda 200 bin tondan 260 bin tona, alüminyum kapasitesinin ise yılda 60 bin tondan 120 bin tona çıkarılması için yüzde 5 faiz ve 10 yıl süreyle 200 milyon dolar kredi sağladı.

Geçmişte olduğu gibi bugün de karagün dostumuz Sovyetler Birliği ile Türkiye halkları arasında kardeşliği, iyi dostluk ilişkilerini bozmak isteyen güçler amaçlarına ulaşabilmek için ellerinden geleni ardına koymuyorlar. Sovyetler'e karşı kullanılmak üzere U-2 casusluk uçaklarını, şimdi de AWACS'ları topraklarımızı yerleştiren NATO'ya uyduldu politikası izliyorlar. "Yardım yardımı" diye halkımızı işyeri boyunduruk altına almak isteyen IMF'lere, Dünya Bankalarına ödün üstüne ödün veriyorlar. Tercüman gibi tekellerin sözcülüğünü yapan yayımlar sürekli anti-Sovyetizm kusuyorlar. Ne cunta içindeki NATO'cu generallerin çabası, ne Kemal Ilıcak'lar böylesi bir geleceğe sahip dostluğu baltalayabiliyor. K. Atatürk ve V.I. Lenin'in başlatmış olduğu karşılıklı yarara dayanan işbirliği ve dostluk ilişkileri daha da geliştirilmelidir. Bu tarihsel günlemede halkımızın istemi budur. Tüm devrimcilerin görevi de bu saygıdeğer dostluğu savunmaları ve her zaman korumalarıdır.

- (1) I. Spector-Sovyetler Birliği ve Müslüman Dünyası 1917-1956, s.39
- (2) a.g.e. s.39
- (3) TBMM Zabıt Cerdisi c.18.s.11
- (4) Olaylarla Türk Dış Politikası 1919-1973 s.119

DISK yöneticilerinin İstanbul'da halkımıza açıklaması :

"Bizler yurt dışında değil, Türkiye'deyiz. Sendika yöneticileri olarak üyelerimize karşı görevlerimiz var"

Milli Güvenlik Konseyi bir bildiri yayınlıyor. Millî DISK üyesi sendika yöneticilerinin yurt dışında olduğunuza öne sürdü. 5 Mart 1981'e kadaryurda dönüp siyasetin makamlarına teslim olmazsak yurttaşlıktan çıkarılacağımızı açıkladı.

Oysa bizler Türkiye'de görevimizin başındayız. Millî Güvenlik Konseyi bizlerin yurt dışında olduğunu kanıtlayacak bir delil gösteremez. Bu nedenle zaten her türlü hukuksal temelden yoksun olan yeni yurttaşlık yasasına dayanarak yurttaşlıktan çıkarılmanıza gidilebilmesi için hiç bir gereke yoktur.

Amma siyasetin makamlarına teslim olmuyoruz. Bu hem bizim her insan gibi en doğal hakkımızdır, hem de yöneticisi olduğumuz sendikaların onbinlerce üyesinin bizleri seşerek, bizlere yüklediği görevleri yerine getirmek için bugünkü koşullarda da savaşımızı sürdürmemiz gerekiyor.

Sendikalarımız Millî Güvenlik Konseyi tarafından kapatılmış, özel görevlerimiz inandırıcılıktan uzak gerekçelerle yasaklanmış, bir çok üyemiz ve arkadaşımız tutuklanmış, işten atılmıştır. Binlerce DISK üyesi sendikası bırakarak işverenlerin ağız sömürüsüne ve keyfi uygulamalarına teslim edilmiştir. DISK'in kapatılmasından, bir çok yöneticisinin tutuklanmasından, geçmişte uykulandı kapıran sendikalarımıza karşı açılan karalama kampanyasından ve sendikal hakların askıya alınmasından cesaret alan işverenler, işçiler üzerinde ki sömürü ve baskıların daha da artırmak için, bu ekonomik bunalımın yüklerini işçilerin omuzlarına bindirmek için her yola başvuruyorlar. Aynı şekilde hükümet hem izleyegeldiği, işçilere kemeri sıkırtma politikasıyla, hem de çalışma yasasına, toplu sözleşme düzenine yaptığı yoğun müdahalelerle işverenlerin bu girişimlerini son derece kolaylaştırıyor. İşçilerimizin yılların savaşlarıyla elde ettiği kazanımları bir bir ellerinden alıyor.

Bizler bu durumda üyelerimizi, işçilerimizi yalnız bırakamayız. Onların

bizlere verdikleri görevleri yerine getirmek için elimizden geleni yapmaktan vazgeçip siyasetin makamlarına teslim olmayız. Her şeyden önce işçi sınıfına, onun hakkı savaşımına karşı sorumluyuz. Üyelerimizin ekonomik, demokratik hakları için, sendikal hak ve özgürlükleri için, işçilerin istemlerini gerçekleştirmesi için, onları bize verdikleri görevleri yerine getirenceye kadar savaşımızı sürdüreceğiz. Bugün bir bir yitirilen haklar kolay elde edilmedi. Kanımız, canımız var bu hakların üzerinde.

Sikyoñetim makamlarına güvenmiyoruz

Kaldı ki siyasetin makamlarına da güvenmiyoruz. Bizlere yöneltilen suçlamaların aslısızlığını siyasetin mahkemelerinde yansı bir yargılamaya ile ortaya çıkarmak olanağı olduğunu inanmıyoruz. Çünkü bugün adli koşturmanın her aşamasında yoğun anti-demokratik, yasalara bağdaşmayan uygulamaların süregeldiği kimse için bir sır değildir. Poliste, Maden-İş Sendikası'nın avukatı Ahmet Fezioğlu'nun Bursa'daki sorgulamasında olduğu gibi sonu ölüme biten işkenceler, gerçek dışı tutanaklara zorla imza aturma yöntemleri uygulanmaktadır. Sikyoñetim savcı ve yargıdan üzerindeki yoğun baskılar vardır. Her türlü yasa dışı eyleme katılmış, bunları örgütlemiş, sendika gelirlerini terör yuvalarına, MHP ve Ülkü Ocakları'na aktarmış MİSK yöneticileri sorgusuz, sualsiz serbest bırakılarak, siyasetin yargıçlarının DISK mensuplarının suçsuzluğunu gösterecek yolda aldıkları her karar üst makamların doğrudan müdahale ve baskıları ile bozulmaktadır. Haklarında suçlu olduklarını gösterecek kanıt olmadığı için salıverilen yüzlerce DISK yöneticisi ve üyesinin son olarak da Genel-İş Sendikası'na ait matbaanın sorumlularının yuktan gelen emirlerle yeniden tutuklanmalarının bunun en açık kanıtıdır. Değiştirilen askeri mahkemeler usul yasası savunma hakkını da yok etmiştir. Askeri cezavlemlerindeki baskı basına kadar yansımaktadır.

Bu nedenlerden dolayı suçsuzluğumuzu kanıtlamak için siyasetin makamlarına teslim olmayı düşüncemizin olanağı kalmamıştır. Kaldı ki bizlere, öteki DISK yöneticilerine yöneltilen

suçlamaların mesnetsizliği tüm kamuoyuna çok iyi biliniyor.

Sendikalarımızın, bizlerin, üyelerimizin bir bir faaliyetleri sendikalar yasasının, öteki yasaların dışına çıkmış değildir. Her kararını bizi seçen işçiler, işçi temsilcilerine danışarak almışlardır. Her eylemimiz yalnızca işçi sınıfının çıkarlarını gözetmeyi amaçlamıştır.

Millî Güvenlik Konseyi üyeleri, siyasetin komutanları DISK sendikalarının yöneticilerini "sendika ağalığı" ile, üye adaylarını, sendikaların tesis ve kuruluşları kendi çıkarlarına kullanmakla suçluyorlar. Her DISK üyesi sendikaları biraz tanyan her yurttas, bu suçlamaların gerçeklerle en küçük bir ilişkisi olmadığını çok iyi biliyor. Ama gerçek sendika ağaları anıyorsa, Türk-İş'in başında Özdemirler, Erekliler, hükümette oturan Şidelerle bakılmalıdır. Bunu yalnız biz değil, yüzbinlerce Türk-İş üyesi biliyor, söylüyor.

İşçilerin cebindeki son kuruşu da göz diken işverenler, işçi haklarını tanınamakta inatla direnirken, sendikalarımızın yasaların tanıdığı hakları kullanarak greve çıkmayı bir suçmuş gibi gösterilmek istiyor. Şimdi grevlerin yasaklanması, işçi ücretlerinin arttırılması önlenmesine, sendikal hakların kaldırılmasına rağmen, ekonomik bunalımın tüm yoğunluğuyla sürmekte olması karşısında, ekonomik bunalımın, üretimin düşmesine işçilerin, sendikaların, grevlerin bir bir sorumluluğu olmadığı açık ortaya çıkıyor. Ancak ekonomik bunalımın gerçek sorumluları anıyorsa, işverenlere, büyük tekeli sermayeye, yabancılara ve bankalara bakılmalıdır. Çünkü bunların karları artmaya hala devam ediyor.

Disk'in terörle ilişkisi yoktur

Sendikalarımızın terörle ilişkili gösterilmesi cabalan iş DISK'in şimdiye kadar her tür terörist eyleme en başta karşı çıkan çok iyi bilinen tutumuna yalancıdır. Terörle ilgili sendikaca aranıyorsa, sendika binalarını cepheleştiren dönüştür, kıralk katil besleyen ve şimdi ellerini kollanları sallayarak ortada dolanmış MİSK yöneticilerine, Türk Metal ve Çelik iş yöneticilerine bakılmalıdır.

Tüm bu nedenlerden dolayı Millî Güvenlik Kurulu'nun teslim olmamız yolunda yaptığı çağrıya şöyle yanıt veriyoruz:

-Bizler yurt dışında değil, Türkiye'deyiz. Sendika yöneticileri olarak üyelerimize karşı görevlerimiz var. İşçi sınıfına, emekçi halkımıza karşı veremeyeceğimiz bir hesapımız yoktur. Onun için bu koşullar gerçekleşmeden teslim olmayacağız.

-Faşist sendikalar dışındaki kapalımlar tüm sendikalar açılmalıdır.

-Sendikal hak ve özgürlükler eksiksiz sağlanmalıdır.

-Grevler üzerindeki yasak kaldırılmalı, sınırsız grev hakkı tanınmalıdır.

-İşçilerin gönüllü olarak sendikalarla birleşmesi, örgütlenmesi üzerindeki her türlü engel kaldırılmalıdır.

-Sendikaların işverenlerle dışardan hiç bir karışma olmaksızın toplu sözleşme yapabilmeleri, imzalanan sözleşmeleri özgürce yürütmeleri ve denetleyebilmeleri sağlanmalıdır.

-Sendikaların çalışmalarına, işçilerine, devlet müdahalesine son verilmeli, işçiler sendikalarını özgürce yönetebilmelidir.

-İşten çıkarılma son verilmeli, işten çıkarılmış işçiler geri alınmalı, işverenlerin işçilerin ekonomik ve sosyal haklarına yönelik gözdi dönmüş saldırıları durdurulmalıdır.

-Tutuklu sendikacılar ve demokratlar üzerindeki işkence ve baskılara son verilmeli, herkese adaleti bir yargı güvencesi sağlanmalıdır.

Bizim görevimiz sendikal, sendikacı, DISK'li, Türk-İş'li tüm işçilerin temel çıkarlarını dile getiren bu istemlerin gerçekleştirilmesi doğrultusunda çalışmaktır. Bunlar sağlanmadan teslim olmayı düşünmüyoruz. Yanıtımız budur.

Bugün biz işçiler, Türkiye işçi sınıfı güc bir dönemden geçiyor. DISK'li, Türk-İş'li, sendikal, sendikacı işçiler, en temel haklarımızın bir bir elimizden alındığını en açık biçimde görüyoruz. Ama eğer geçmişte birlik içinde olsaydık, ayrı ayrı sendikalarla

bölünmüş olmasaydık, bugün böyle kolay kapılır mıydık? Bugün işçinin, her sendikacının bundan ders çıkarması kaçınılmazdır. Birleşmeliyiz, sendikal birliği sağlamalıyız. Özgür birlik sendikalarını yaratmalıyız.

Eski ayrılmaları, anlaşmazlıklar bir yana bırakalım. Aramızdaki politik görüş ayrılıklarını, haklarımızı korumak için birleşmenin önüne bir engel yapmayalım. Bölünmüşlüğümler yalnızca işverenlerin, işçi düşmanlarının işine yanyor.

Sendikal birlik için ileri

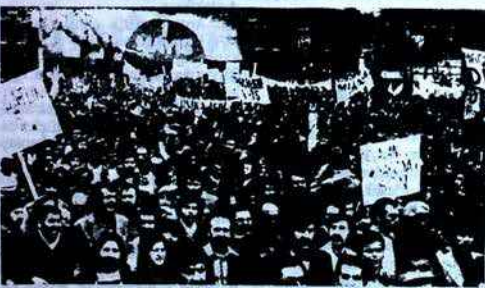
Tek bir işçi bile sendikası kalmamalıdır. DISK üyeleri beraberliğini korumalıdır. Üzerimizde oynanmak istenen oyunları ancak birlik içinde yarıdığımız sürece boşa çıkartabiliriz. Türk-İş üyesi işçilerle DISK üyesi işçiler sınıf kardeşleridir. Sınıf dayanışması onları ayıran duvarları yıkmalıdır. DISK üyeleri Türk-İş'in başında uzlaşmacı, sağ kanat sendikalarla duydukları haklı tepkiyi, ancak Türk-İş üyeleriyle kardeşçe birleşerek doğru bir kanala akıtabilirler. Türk işçileri, Türk-İş sendikalarının her düzeydeki yöneticileri, DISK üyelerine, sendikalarına yönelik karalama kampanyalarına boşa çıkmaları, bunun işçilerin birliğini önlemeye amaçladığını göstermelidir. Türk-İş'in sağ kanat yöneticilerinin DISK üyelerine Türk-İş sendikalarının kapılarını kapama oyunu bozulmalıdır.

Tüm işçiler hep birlikte aşağıdan yukarıdan özgür birlik sendikaları yaratmak için seferber olmalıdır. Tüm işçileri birleştiren, işçilerin özgür yönetiminde işçi sınıfının haklarını koruyan sendikalar yaratılmalı. Hep birlikte bunun için çalışalım. Her olanaktan yararlanalım.

Soframızdaki tek dilim ekmeğe uzanan elleri kırmaman, sendikaların göstermelik duruma sokmak, sendikal hak ve özgürlükleri yalnızca kağıt üzerinde bırakmak isteyenlere karşı durmanın tek yolu budur! Biz demokratik sınıf ve yığın sendikacıların ilkelerine sonuna kadar bağlı sendikacılar olarak geçmiş yılların derslerinden çıkararak tüm işçilere şöyle sesleniyoruz:

Birleşelim, sendikal birliğin önündeki engelleri yıkalım. Hep birlikte özgür birlik sendikaları yaratalım. Üretim işçi sınıfının ellerindedir.

Yaşasın 1 Mayıs

İşçi sınıfının ve emekçilerin dayanışma ve savaş günü 1 Mayıs bayramı yaklaşıyor. Ülkemizde cunta 1 Mayıs bayramını "kaldırdı". Bu ve bunun gibi işçi sınıfı ve demokrasi güçlerine getirilen yasaklar, zorbalıklar tekeli burjuvazinin halkımızdan, işçi sınıfının hakkı savaşından nasıl korktuğunu gösteriyor.

Ülkemizde 1 Mayıs, 51 yıllık yasak zinciri kırılarak 1976 yılında DISK'in çağrısı üzerine yarı milyon yakın emekçinin katılımıyla kutlandı. Bu görkemli gösteri işçi sınıfı hareketinde ve demokrasi savaşımında bir dönüm noktası oldu. Kütlenin kendi gücüne ve işçi sınıfının öncülüğüne olan güveni artırdı, faşist trancıyı ancak geniş kitle eylemlerinin durdurabileceği açıkça kanıtlanmış oldu. 1 Mayıs 77 kazanımının yol açtığı bu gelişim o zamanki gerici-faşist karması MC'yi

geriletirken, anti-komünizmin etki alanını daraltmış ve işçi sınıfının öncü gücünün ve DISK'in etki alanını genişletmiştir.

1 Mayıs 1977 daha da görkemli oldu. DISK'in düzenlediği yürüyüş ve miting tüm ileri kuruluşlar, Türk-İş'e bağlı bir çok sendika yığınsal olarak katıldılar. Yüzbinlerce işçi, memur, öğretmen, öğrenci, sağlık personeli, sanatçı, yazar, esnaf "Faşizme Geçti Yok!" sloganıyla sokakları anıtlattılar. İstanbul tam bir bayram günü yaşadı. DISK'in düzenlediği 1 Mayıs 77 gösterisi sömürüye ve faşist trancıya karşı ileri demokratik bir düzen için verilen savaşımızda önemli bir noktayı oluşturmuştur. Bu sanlı gösteriye burjuvazi kanlı bir şekilde saldırdı. Miting yerine atış açan MIT ve CIA ajanları 36 kişinin canına canına kıydılar. Ne ki bu kanlı saldırı da işçi sınıfının ve halkın

kırmızın savaş gücünü kıramadı. İşçi sınıfımız 1978 1 Mayıs'ını da şanına yaraşır bir şekilde kutladı.

1979-80 1 Mayıs'ları siyasetin makamlarında kutlandı. Burjuvazi yarığundan beri 1 Mayıs gösterilerine düşman tavır takınmıştır. 1 Mayıs'lar da işçiler emekçiler burjuvazinin son, silahlı birlikleri, tankı ile karşı karşıya gelmiştir. Ama en koyu zorbalık dönemleri bile işçi sınıfının bayramını yaratıcılığı kutlamasını engelleyememiştir. "Millî Güvenlik Konseyi" 1 Mayıs'ı yasaklayarak halkımıza karşı saldırılarını sürdürüyor. Cunta içindeki ve dışındaki en gerici güçler böylesi uygulamaları kendi geleceklelerinden emin olmadıklarını ortaya koyuyorlar. 1 Mayıs'ı "tatil günlerini azaltmak" gerekçesi ile yasaklamanın sinsi bir paravana olduğunu halkımız biliyor. Halkımız yine bu yaşağın arkasında NATO'culuğın, saldırgan Amerikan emperyalizminin planlarını uygulamak isteyenlerin olduğunu da biliyor.

1 Mayıs demokrasi güçlerine, insanları temel hak ve özgürlüklerine yapılan saldırılara karşı savaş günüdür. 1 Mayıs emek, iş, özgürlük ve barış için savaş günüdür.

Bugün Avrupa'da çalışan işçilerimiz de 1 Mayıs bayramına aktif ve yığınsal olarak katılacaklardır. DGB sendikalarının düzenleyeceği yürüyüşlerde işçilerimiz hakkı istemlerini dile getirecekler. Ülkemizin içinde bulunduğu durum göz önüne alınırsa, Avrupa'da kutlanacak 1 Mayıs'ın önemi ortaya çıkar. 1 Mayıs 81'e tüm gücümüzle katılmalıyız.

Yaşasın işçi sınıfının ve emekçilerin birlik, savaşım ve dayanışma günü 1 Mayıs!

TKP'NİN 1 MAYIS BİLGİLERİNDEN

* Yaşasın 1 Mayıs, işçi sınıfının birlik, savaşım ve dayanışma günü!

1 Mayıs yeniden işçi bayramı olarak resmi tatil olmalıdır!

* ABD yönetiminin barış ve yumuşama düşmanı anti-Sovyetik kampanyasını Türkiye'de kıskırtılarına karşı çıkmalı! Sovyetler Birliği'nin barış önerilerine destek verelim! Dış politika da Amerikan emperyalistlerinin, NATO elebaşlarının peşinden sürüklenmeye son! Barışçı dış politika! Tüm komşularımızla dostluk ve işbirliği!

* Cuntanın anti-demokratik baskılarına, ordu içinde ve dışındaki en gerici, faşizm yanlı güçlere karşı, bunların tüm demokrasi güçlerine yönelen anti-komünist kıskırtma kampanyalarına karşı demokratik hak ve özgürlükler için eylem birliği!

* İleri ve demokratlara, komünistlere, Kürt yurtseverlerine yönelik baskı ve işkencelere son! Terörün başı MHP yöneticilerinin, onlarla işbirliği yapan AP yöneticilerinin hesap sorulmalı! Faşistlerin ordu içindeki suç ortakları açığa çıkarılmalı! 1 Mayıs 1977 kurumların suçları cezalandırılmalı! DISK yargılanamaz! Başlıklar ve öteki sendikalarla, tüm demokratik tutuklularla özgürlük!

* Ücretlerin, maaşların, taban fiyatlarının kısılmasına, halkın satınalma gücünün düşürülmesine, işten çıkarmalara karşı savaş! Tekellerin bütçeyi ve KİT'leri yağmalamasına son! Emperyalistlerin avuç açmaya, NATO'nun dayattığı askersel hacemalara son! Vergi yükü, bunalımın faturası tekellere, büyük toprak sahiplerine, vurguncu tüccara! Halka iş, emek, toprak!

* İşçi haklarına, sendikal özgürlüklere yönelik saldırılara karşı, DISK'li, Türk-İş'li, sendikacı tüm işçilerin gönüllü sendikal birliği! Tekellerin saldırısına, hükümetin işçi düşmanı uygulamalarına karşı Türk-İş'in savaşım gücünü artırmalı! Sınırsız grev, özgür sözleşme ve sendikalaşma hakkı!

* Yurtsever er, assubay ve subaylar! Ordunun dipta emperyalist servislere, içte emekçi halka yönelen zorbalıklara araç edilmesine karşı, NATO komutasında olmayan ulusal ordudan yana çıkmalı!

* İşsizliğin, pahalılığın, faşist tehlikenin, ulusal baskının kökünü kazınması için bağımsızlık ve demokrasi için emperyalizme ve tekellere karşı tüm ulusal demokratik güçlerin cephe birliği!

* Sosyalist ülkelerle, emperyalizme karşı ulusal ve sosyal bağımsızlık savışveren tüm halklarla dayanışma!

* Sosyalist ülkelerle, emperyalizme karşı ulusal ve sosyal bağımsızlık için savaşım veren tüm halklarla dayanışma! Yaşasın proletarya uluslararası sosyalizmi!

TKP MK Genel Sekreteri I. Bilen'in TKP'nin Sesi Radyosu'na verdiği demec

TKP'nin Sesi Radyosu'ndan

TKP SBKP'nin barış önerilerini vargücüyle destekliyor

-SBKP'nin XXVI. Kongresi Sovyet halkına, dünya halklarına neler getiriyor?

-SBKP'nin XXVI. Kongresi günümüzün tarihsel, uluslararası en önemli olaydır. 17 milyonluk komünist partisinin görkemli kongresidir. Böylesi bir Leninci orduyu temsil ediyordu.

XXVI. Kongre'nin, bu büyük forumun düzenleniş, L.I. Brejnev yoldaşın Leninizme dayalı, onu yaratıcı bir ustalıkla geliştiren raporu Kongre'de delegelerin konuşmalarına Sovyet insanlarının yanına daha

L.I. Brejnev yoldaş, raporunun daha başında, bir olayı kalın çizgilerle vurguladı: "Bugün uluslararası planda partimiz için, halkımız için, gezegenimiz halkları için barışı korumak sorunundan daha önemli hiç bir sorun yoktur" dedi.

Bu Kongre, uluslararası gelişmelerin derinlemesine etkileyecektir. Barışı koruma, yumuşamayı sürdürme yolunda Kongre'nin getirdiği yeni önerilerin dünya kamuoyunda derin ilgilere uyandırmış olması bunu gösteriyor. TKP bu öne-

venmak olanakları, özgürlüğü son derece kısıtladığı için, bu bağımlı Türkiye üzerinde daha da yıkıcı sonuçlar doğurabilecektir.

-SBKP'nin XXVI. Kongresi'nin Türkiye açısından, halkımız açısından önemli nedir?

-Bu sorunuza yeni, somut olayları ele alıp yanıtlayalım.

Geçtiğimiz ay, Doğu illerimizde, Sovyet sınırları boyunca NATO birliklerinin, indirmeli savaş manevraları yapıldı. Bu emperyalist gövde gösterisi tam da XXVI. Kongre'nin ön günlerinde oldu. Bu bir rastlantı sayılamaz. Sonra, Sovyetler daha önceleri Kafkasya'da yaptıkları ordu manevralarına, gözlemci konuk olarak Türkiye'den silahlı kuvvetlerin temsilcilerini çağırdı. Onlar da katıldılar, bu manevraları gördüler. Ama Amerikan, İngiliz, Batı Alman, İtalyan savaş birliklerini Sankamşlara, Pasin ovalarına, Palandökenlere getirenler, Sovyet subaylarını şimdiye kadar olduğu gibi bu kez de bu manevralara çağırmadılar. Bu tutum komşumuz Sovyetler Birliği'nin iyi niyetli, barışı tutumla taşıyor.

XXVI. Kongre'de L.I. Brejnev yoldaş NATO üyelerine karşılıklı güven verici adımlar atılması yolundaki önerisini yineledi, daha da genişletti. Bunun tüm Avrupa'ya içine alabileceğini vurguladı. Bu yapıcı öneri, özellikle Türkiye'nin

doğrultusunda kullanmak çabalarını yoğunlaştırıyor. ABD emperyalistleri, daha önceleri, Incirlik'ten U-2 casusluk uçaklarını kaldırmıyordu. Şimdi bu uçakların daha modern biçimi olan AWACS uçaklarını Konya'ya yerleştiriyor. NATO egemen çevreleri Türkiye'yi daha da silahlanmaya, ağır askersel harcamalara zorluyor. Böylesi bir rotaya yelken açmak, ulusal çıkarları hiçe saymak, emperyalizmin anayurdumuzu yıkıma sürüklemesine boyun eğmektir.

Buna karşılık komşumuz Sovyetler Birliği'nin barış programını dikkate almak halkımızın yararına, ulusal bağımsızlık ve güvenliğimizin çıkarıdır.

Erkteki generaller "Atatürkçü" diyorlar. Emperyalist dayatmalarına boyun eğmek, ne Atatürkçülikle, ne ulusal onurla hiç bir zaman bağdaşmaz. Atatürk, ülkemize daha emperyalist sürülerine karşı ulusal bağımsızlık ve ulusal egemenlik için, ulusal onuru emperyalistlerin çizmeleri altında çiğnetmemek için savaştı. Tüm halkımızı bu savaşına komuta etti. Bundan ötürü yurtsever bir başkomutandı.

Atatürk, ulusal kurtuluş savaşını ölüm-kalım günlerinde, Lenin'e, genç Sovyet devletine başvurdu.

Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki dostluk ilişkileri böylesi bir

mizin gelişmesine biteviye destek oldu. Hak eşitliğine, ulusal çıkarlarımıza, karşılıklı yarara dayanan ilişkiler üzerinde kurulmuş bir yardımdır bu. Sovyetler, bu yardımlara karşılık, hiç bir zaman ulusal onurumuzu kırarak, onu zedeleyecek hiç bir politik koşul ileri sürmedi.

XXVI. Kongre'nin hemen ardından, bir Sovyet delegasyonu, karşılıklı anlaşma çerçevesinde, Ankara'ya geldi. Bu delegasyon, Sovyetler'in kurmuş oldukları ağır endüstri işletmeleri daha önce İskenderun Demir Çelik'te olduğu gibi, Seydisöhr alüminyum tesisleri, İzmir Alağa petrol rafinerisini genişletmek önerilerini getirmiştir. Başka yeni, ağır endüstri dallarının geliştirilmesi, kurulması planları da vardır. Bütün endüstrileşme yardımları uzun süreli en ucuz kredilere dayanıyor. Bu doğrultuda yeni bir anlaşma imzalandı.

İki ayrı dünya

Buna karşılık memleketi haraca bağlayan yerli ve yabancı tekeller IMF, Dünya Bankası gibi emperyalist merkezler, Türkiye'nin içinde bulunduğu derin ekonomik bunalımın baş sorumlusudur. Emperyalizme bağımlılık ve tekelleşme halkımızın sırtına enflasyonu, işsizliği, yoksulluğu biteviye yükliyor. Askersel diktatörlük altında başlıca demokratik hak ve özgürlüklerin ortadan kaldırılması işçi sınıfının, emekçilerin sırtına bunalımın yükünün daha amsızca bindirilmesine yol açıyor.

İki ayrı dünya. Birbirine aykırı eğilim. Bu gerçekler hiç bir şeyle halkımızın gözlerinden gizlenemez. Gerici, tekeli başın gerçekte, olayları tepetikle ediyor. Anti-Sovyetizmi, anti-komünizmi körükliyorlar. Türkiye üzerinde, sağduyulu kimi devlet adamları üzerindeki Washington'un baskılarını perdelemek istiyorlar. Amerikan emperyalizminin, NATO elebaşlarının, yumuşamayı baltalama, barışı torpillemeye çabalarını Türkiye'de gerici, halk düşmanı politika izleyen çevreler, gerici basın böyle destekliyor.

Anti-Sovyetik çıkışlar yapan NATO üniformalı Güneş, Amerikan Kırca gibileri arkasınca cunta içinde ve dışındaki en gerici öğelere dayıyor. Bu çevrelerin emperyalist baskılara paralel olarak aktifleşmesi, ilerici, yurtsever güçler üstünde sert baskıların yoğunlaşmasına yol açıyor. İlerici partilerin yöneticilerine, DISK ve sınıf sendikalarının, ilerici gençlik ve kadın hareketinin, barış hareketinin yöneticilerine, ilerici yayıncılara karşı sürdürülen anti-demokratik koğuşturma ve yayılma işlemleri, artan tutuklamalar, dünya kamuoyuna yansıyan yaygın işkence olayları bu baskıları açık örneklerdir. İleri sınıfı, halkımız emperyalizme, NATO'ya bağımlılığa, iş gericiliğe, askersel diktatörlüğün demokrasi güplerine yönelik bu sert baskılarına karşı bir savaş veriyor.

Günümüzün en büyük olayı

Emperyalizm yeniden dünyayı, hem de Avrupa'nın göbeğinden ateşe verme yolunu çiziyor. Sovyetler Birliği, dünya sosyalist sistemi bu gidişe karşı yumuşamayı sürdürme, barışı güçlendirme politikasıyla çıkıyor. SBKP'nin XXVI. Kongresi bu yolda halklara, dünyamıza yeni bir barış programı sunuyor. Bu Kongre günümüzün en büyük olaydır.

SBKP'nin 26. Kongre'sinde L.I. Brejnev konuşurken

büyük bir güvenle, Leninci bir inançla baktıklarını ortaya koydu.

SBKP'nin saygınlığı

Kongre, Sovyet toplumunda, komünizmi kuruculuğunda, ekonominin, kültürün yaşamın her dalında Komünist Partisi'nin Leninci yöneticilik rolünü, onun başı çeken güc olduğunu bir kez daha sergiledi. Partinin son Leninci birliği partiyi halk arasındaki yıkılmaz birlik dimdik duruyor. Bu olay, bu etken Sovyet topluluğunun en büyük güç kaynağıdır. SBKP'ye, onun Leninci yöneticilerine, en sert deneylerden geçmiş liderlerine, partili, partizis tüm Sovyet insanlarının büyük saygı ve sevgisi, Kongre'nin içinde ve dışında, fabrikalarda, tüm her yerde büyük bir coşkuyla kendisini açığa vuruyor. Sovyet halklarının, tüm cumhuriyetlerinin Leninci partinin çevresinde sımsıkı yumak olması, komünizm yolundaki başarılarına, büyük kazanımların, gelişimin, Sovyet demokrasisinin güc gelişmesinin güçlü bir etkenidir.

TKP barış önerilerini destekliyor

XXVI. Kongre'ye 109 ülkeden 123 delegasyon katıldı. Böylece proletarya enternasyonalizmi ülküsünü Kongre en somut bir biçimde bir kez daha canlandırdı.

Böylesi bir foruma TKP'nin bir delegasyonu katılması partimiz için, özellikle bugünkü savaşım koşullarında işçi sınıfımız için, halkımız için çok büyük bir önem taşımaktadır. Böylesi bir foruma katılma partimiz için değer biçilemeyecek yüce bir onurdur.

Bu Kongre, uluslararası komünist hareketin, ulusal bağımsızlık ve kurtuluş hareketlerinin daha da gelişip güçlendiğini gösterdi. O, bu hareketlerin ana çevresine yeni bir genişlik getirdi.

Kongre çalışmaları SBKP'nin uluslararası ilişkilerde izlediği politikaya çok önemli, çok büyük bir yer verdi. Dünya sosyalist sisteminin, bu ülkeler arasındaki Leninci ilkelere dayalı dayanışmanın daha güçlendirilmesi üzerinde durdu. Emperyalizmin, sömürgeciliğin, gericiğin boyunduruğundan kurtulmuş ülkelerin bağımsızlığının biteviye güçlendirilmesi dale getirildi.

rileri vargücüyle destekliyor.

Dünyamızda, politik alanda, birbirine aykırı savaşım içinde olan iki eğilim, iki ayrı rota vardır. Birisi, silahlanma yarışını geçilemez, durdurmak, silahları azaltmak, toplu insan kurma silahlarını kaldırmak, yoketmek, barışı güçlendirmek, yumuşamayı sürdürmek, halkların egemenlik ve özgürlük haklarını savunmak eğilimidir. Bu savaşımın, bu eğilimin başını Sovyetler Birliği çekiyor. Bu rotayı, hep birlikte, sosyalist ülkeler topluluğu, bu devletler izliyor.

Ötekisi, yumuşamayı baltalıyor, silahlanma yarışını artırıyor, gericiyi sertleştiriyor, çatışmaları kuşuşturuyor, yer yer yeni savaş ocağları, yeni çaban başlatıp koparmaya çalışıyor. Bu eğilimin başını yayılmacı Amerikan emperyalizmi, onun militarist, insanlık düşmanı, en gerici çevreleri çekiyor. Bu çevreler, başka halkların işlerine kabaca karışıyor, ulusal kurtuluş ve bağımsızlık savaşlarını barbara etmek yolundan yürüyor. Bu zorbalara Batı Avrupa'ya, NATO ülkelerine orta menzilli yeni atom füzele-ri yerleştiriyor. Bu ülkelere Nötron bombasını dayatıyor. Amerikan hükümeti, gelecek yıl için, silahlanma harcamalarını % 20 oranında artırıyor, 220 milyar dolara çıkarıyor. NATO'nun Amerikalı Başkomutanı Rogers, tüm NATO ülkeleri devletlerinin bütçelerinde silahlanma harcamalarını daha yüksek ölçülerde arttırmalarını istedi.

Türkiye üzerindeki tehlikeler

Yayılmacı Amerikan emperyalist çevreleri, Reagan hükümeti Basra Körfezi'ne yığınak yapıyor. Hint Okyanusu'ndan, Kızıldeniz'den ta Doğu Akdeniz'e, Türkiye toprakları içinde, tüm bu bölgede hem yeni saldırı üsleri kuruyor, hem eskilerini daha da yeni silahlarla donatıyor.

Emperyalist çevrelerin bu eğilimi, ülkemiz NATO'ya bağlı olduğu için, NATO'nun ileri karakolu olma rolü ülkemize dayatıldığı için, anayurdumuzun bir atom cehennemine küll olma tehlikesini doğuruyor. Halkımız askersel bir diktatörlük altında ezildiği için, bu tehlikeye karşı savaşmak, barışı sa-

Bundan 60 yıl önce Türkiye Hükümeti ile Sovyetler Birliği arasında "Moskova Anlaşması" imzalanırken

ulusal güvenliği için, halkımızın geleceği için büyük önem taşıyor.

Bundan başka Sovyetler Birliği topraklarında oturan silahlan bulundurmamış ülkelere karşı bu silah kullanmayacağına bir kaç kez açıklamıştır. İsteyen tüm ülkelerle saldırmazlık ve dostluk anlaşması bağlamaya hazır olduğunu duyurmuştur. Bu önerileri Türkiye'ye de yapmıştır.

Türk-Sovyet ilişkileri

Büyük komşumuzun bu barış ve dostluk önerileri, emperyalizmin diline doladığı ve yaydığı "Sovyet tehlikesi", yalanını kökünden pürten en somut ve pratik olgulardır. Üstelik, General Evren'in genel kurmay başkanlığı sırasında, o zamanki başbakan Sovyetler Birliği'nden ülkemize yönelik bir tehlike gelmediğini açıkça belirtmiştir.

Yine o dönemde komşumuz Sovyetler Birliği ile Türkiye arasında imzalanmış bir politik belge vardır. XXVI. Kongre'de Sovyetler Birliği'nin Türkiye ile işbirlikçi ilişkilerini daha da geliştirmek istediği bir kez daha açıklandı.

Durum böyle iken Pentagon top- raklarımızı emperyalist çıkarlar

hava içinde, çetin koşullarda kuruldu. 16 Mart 1921 yılında Türkiye'yle Sovyetler Birliği arasında emperyalistlerin ve iş gericiliğin tüm provokasyonlarına karşın "Dostluk ve Kardeşlik Anlaşması" bağlandı. Bunu Birinci Büyük Millet Meclisi büyük bir coşkuyla onayladı. Bu belge, bu tarihsel olay, ulusal kurtuluş savaşımızın utku- ya ulaşmasında en büyük bir güç kaynağı oldu.

Atatürk, o günlerde Meclis'te şunu dedi: "Biz Rusya'nın dostuuz. Çünkü bizim ulusal haklarımızı her devletin önce tanıyan ve bu haklarımıza saygı gösteren devlet Rusya'dır."

Bu olayı hiç kimse unutturamaz. Bu tarihsel anlaşmanın 60. yıldönümü geldi çatı. Bu günle, komünistlerin için, işçi sınıfı için, halkımız için, tüm yurtseverler için kutsaldır. Sovyetler Birliği Türkiye halkına dost elini bir uzattı ve onu bir daha geri çekmedi.

Türkiye Cumhuriyeti 60 yıldır Sovyetler'le sınır kesmece, yan yana yaşayıp geliyor. Sovyetler, ulusal kurtuluş savaşımıza parayla, silahla, her şeyle yardım etti. Sonra, ekonomimizin, endüstrinin kalınmasına, özellikle ağır endüstri-

TKP MK Genel Sekreteri I. Bilen'in BKP'nin 12. Kongresinde yaptığı konuşma:

«Türkiye ilerici güçleri Bulgar halkının başarılarından kıvanç duyuyor»

Aşağıda Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri I. Bilen'in Bulgaristan Komünist Partisi'nin XII. Kongresi'ni selamlama mesajını veriyoruz:

Çok değerli yoldaşlar, Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi adına, Türkiye işçi sınıfı ve tüm emekçileri adına, kardeş Bulgaristan Komünist Partisi'nin XII. Kongresi'ni en içten duygularla selamlarım.

Türkiye komünistleri için BKP'nin her zaman özel bir yeri olmuştur. İki kardeş parti arasında çok eskiden gelen köklü kardeşlik bağları vardır. BKP'nin zengin tarihsel deneyiminden pıkanlar dersler, Türkiye komünistlerinin savaşımı açısından her zaman büyük önem taşımıştır.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti bugün BKP'nin önderliğinde gelişmiş sosyalist toplum kuruluşuna ulaşmış ve başarılarla ilerliyor. Todor Jivkov yoldaşın Kongre'ye sunduğu rapor bu yoldaki gelişmeleri gözler önüne serdi. Türkiye komünistleri ve tüm ilerici güçler kardeş Bulgar halkının başarılarından kıvanç duyuyor. Yedinci Beş Yıllık Plan'ın başarıyla gerçekleştirilmesi, halkın maddesel ve tinsel gelişiminin yükseltilmesi, sosyalist Bulgaristan'ın her alanda ilerlemesi, Bulgar komünistlerinin önlerine koydukları görevleri başarıyla yerine getirdiklerini gösteriyor.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin varlığı ve gelişmesi, onun ayrılmaz bir parçası olduğu dünya sosyalist sisteminin gücünün ve etkinliğinin artmasına büyük katkılar da bulunuyor. BKP'nin SBKP ile sıkı kardeşlik ilişkileri dış politikasına temel taşı yapmış olması proletarya ve sosyalist enternasyonalizmi ülkelerine bağlılığı, bunda belirleyici bir rol oynuyor. Değerli yoldaşlar,

Kısa bir süre önce toplanan SBKP'nin XXVI. Kongresi dünya halklarının barış savaşımında yeni bir kilometre taşı oldu. Saldırgan emperyalist çevrelerin barış düşmanı etkinliklerini olağanüstü arttırdıkları bir dönemde, Sovyetler Birliği adına Brejnev yoldaşın getirdiği yapıcı barış önerileri, Sov-

yeter Birliği'nin dünya barışının kalesi olduğunu bir kez daha kanıtladı.

Bugün emperyalizmin en saldırgan çevreleri, başta ABD emperyalizmi sosyalist ülkelerle çatışma, askersel üstünlük sağlama politikasına hız veriyor. O, tarihi geride, soğuk savaş dönemine çevirmeye çalışıyor. Yayılmacı ABD emperyalist çevreleri bölgemiz Ortadoğu'ya yönelik biçimde NATO'nun etki alanını daha genişletmek istiyorlar. Pekin yönetiminin emperyalizmle artan askersel işbirliği barışı tehlikeye atan başka bir etken oluşturmuyor. Saldırgan emperyalist çevreler bir çok ülkede halkların ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımına karşı bu ülkelerin iç işlerine silahla karışma yolunda yürüyorlar.

Öteki sosyalist ülkelerle birlikte Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nin aktif barışçı dış politikası dünyada ve Avrupa'da, özellikle Balkanlar'da yumaşma ve işbirliğini geliştirme yolundaki ardıcıl çabaları, dünya barışı için büyük tehlikele- rine ortaya çıktığı bu dönemde büyük önem taşıyor.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti bugün Balkanlar'da barış ve güvenliği kaledir. Sosyalist Bulgaristan Balkan yarımadasında barış ve güvenlik, işbirliği yolunda gerçekleştirilen olumlu değişikliklerin tümünde yapıcı bir işlev görmüştür. Değerli yoldaşlar,

Amerikan emperyalizminin bölgemizde yoğunlaşan hegemonyacı girişimleri ve ülkemizin içinde bulunduğu derin bunalım koşullarında iki Balkan ülkesi olan Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ile Türkiye arasındaki iyi komşuluk ve işbirliği ilişkileri, bu ilişkilerin daha da gelişmesi büyük önem taşıyor. TKP kapı komşu iki ülke, iki halk arasındaki dostluğun gelişmesinden yana aktif çaba harcıyor, bu ilişkilerin gelişmesine karşı emperyalizmin kışkırttığı gerici- leri, dostluğu baltalama çabalarına tüm gücüyle karşı çıkıyor. Bulgaristan ve Türkiye arasındaki dostluk yalnızca iki ülkenin çıkarları için değil bölgede barış ve güvenlik açısından da büyük önem taşıyor.

TKP'nin Sesi Radyosu'ndan

Partimiz, ülkemizi genellikle ve bunalımdan kurtarmanın ve halkın yaşama ve çalışma koşullarını iyileştirmenin temel koşulunun, emperyalizmin ve işbirlikçi tekel- leri, büyük toprak sahiplerinin ekonomi- ve politik yaşamdaki egemenliklerine son vermek olduğunu savunuyor.

Partimiz emperyalizmin ülkemize dayattığı baskılara, ağır askersel yüklerle son vermenin en temel koşulunun NATO'dan çıkmak, Amerikan işlerini kaldırmak ve ikili kölelik anlaşmalarını yırtmak olduğunu savunuyor. Bölge- mizde ve dünyada barış ve güvenliğin ayakta durması için savışı- yor.

Türkiye'deki askersel rejimin öne- mli "sol" terörizmin ve bir ölü- me- neo-faşist Milliyetçi Hareket Partisi'nin etkinliği sınırladı. Öte- yandan işçi sınıfının parti ve örgütlerine, demokrasi güçlerine karşı yoğun bir baskı uyguluyor. Türkiye'de ilerici güçler, özellikle sınıf sendikacılar, son yılların en büyük tutuklama, yığılma iş- ken- ve baskılara uğramaktadır.

Bu baskılar ve başlıca demokra- tik hak ve özgürlüklerin kaldırıl- mış olması, objektif olarak, en ge- rici güçlerin konularını güçlendi- riyor. Bugün bunların aktifliği art-ıyor. Bu durum ülkemizi yeni teh- likelerle karşı karşıya bırakıyor: Dışta emperyalist serüvenlere sürüklemek, içte bir avuç tekelci- nin çıkarları için, emekçilerin çok daha amansızca ezilmesi, ekonominin emperyalist tekelcilere daha sıkı bağ- lanması, neo-faşist güçlerin konu- mularını yeniden güçlendirmesi gibi.

TKP, ülkemizin tüm ulusal de- mokratik güçlerini, emperyaliz- min, gericiğin konularını zayıf- latmak ve demokrasiyi yükseltmek için eylem birliğine çağırıyor. Değerli yoldaşlar,

Dimitroff'un partisi BKP ile TKP arasında köklü bir tarihsel temeli olan kardeşlik bağlarının gelecekte de Marksizm-Leninizm ve prole- tarya enternasyonalizmi temelleri üzerinde güçleneceğine inanıyor- yuz.

TKP, BKP'nin XII. Kongresi'ne çalışmalarında büyük başarılar di- ler. Yaşasın Leninci BKP! Yaşasın Bulgaristan Halk Cum- huriyeti! Yaşasın Marksizm-Leninizm, proletarya enternasyonalizmi!

Bulgaristan Komünist Partisi'nin 12. Kongresi Sofya'da yapıldı

BKP'nin Kongresinde I. Bilen de bir konuşma yaptı

31 Mart 1981 günü Sofya'da Bul- garistan Komünist Partisi'nin 12. Kongresi başladı. Kongre'ye bir ko- nuşma ile açan BKP Merkez Komite- si 1. Sekreteri Todor Jivkov so- yalizmin Bulgaristan'a neler kazandı- rıldığını anlattı. Jivkov, konuşma- sında bugün 1939 Bulgaristan'ın 1 yıldı ürettiği endüstri ürünlerini 3 günde ürettiklerini ve ulusal ge- lirin son on yılda iki katına çıktığını belirtti.

Güntümüzde gerginleşen ulusla- rarası koşullarda Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin başlıca progra- mının desteklenmesinin başta ge- liren görev olduğunu belirten Todor Jivkov "barış savaşımına ara verile- mez" dedi.

12. Kongre'ye 825 bin üyeden oluşan BKP'den 1668 delege ka- tıldı. Kongre'ye katılan çok sayıda yabancı delegasyon arasında TKP delegasyonu adına TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri I. Bilen

de bir konuşma yaptı.

1975-1980 yılları arasında yapı- lan çalışmaların iperker Merkez Ko- mitesi raporunu okuyan T. Jivkov, bu son beş yılda Bulgaristan tari- hindeki sosyal-ekonomik ve kültü- rel açıdan en hızlı gelişiminin kay- dedildiğini söyledi.

"Bulgaristan Halk Cumhuriyeti sosyalist topluluğun güvenilir bir parçası olarak kalacaktır" diyen Jivkov, Balkanlar'ın istikrarlı bir barış bölgesi olabilmesi için Bulga- ristan'ın tüm gücüyle çalışacağını sözlerine ekledi. Bunun için kom- şularıyla iyi ilişkilerin sürdürüle- ceğini belirtti.

Bilindiği gibi Bulgaristan Tür- kiye'nin elektrik enerjisi gereksin- iminin bir kısmını karşılamaktadır. Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ile olan ekonomik ve iyi komşuluk ilişkilerimizin geliştirilmesi sadece ülke ekonomimize değil, bölgemiz barışının çıkarlarına uygundur.

Çekoslovakya Komünist Partisi'nin 16. Kongresi Prag'da yapıldı

Bu yıl yapılan bir çok komünist ve işçi partileri kongrelerinden Çekoslo- vakya Komünist Partisi'nin 16. Kongre- si uluslararası alanda büyük kan- buldu. 6-10 Nisan 1981 tarihlerinde

Prag'da yapılan Kongre'ye 1450 parti delegesi ve 102 yabancı delegasyon ka- tıldı. Kongre'ye katılan TKP delega- syonu temsilcisi de bir konuşma yaptı.

ÇKP'nin 16. Kongresi'nin en önemli yanlarından biri de bu forumda soya- list ülkeler topluluğunun birliğinin güçlendirilmesi ve diğer anti-emperya- list hareketlerle olan dayanışmanın vurgulanması idi.

Kongre dolayısıyla SBKP adına Prag'a gelen L.L. Brejnev kabada da dünya barışının korunması için SBKP'nin

26. Kongresi'nde yaptığı önerileri tek- rarladı ve batılı ülkeleri bu konuda iş- birliğine çağır- dı. Ayrıca Brejnev Polon- ya'ya karşı güdülen emperyalist iş- leri- ne karşıma politikasını sert bir dille eleştir- di.

ÇKP Merkez Komitesi Raporunu okuyan Genel Sekreter Gustav Husak yaptığı konuşmasında tüm uluslararası zor koşullara karşın Çekoslovakya'nın son beş yılda büyük başarılar elde ettiğini söyledi. Örneğin Çekoslovakya'da ulu- sal gelir 1980 yılında 1975'e nazaran yüzde 20 artmış durumda olduğunu belirtti. ÇKP'nin barış ve silahsızlan- ma politikasını kendisine bayrak edin- diğini söyleyen Husak, Kongre sonun- da oybirliği ile tekrar Genel Sekre- terlik'e seçildi.

Burdur'da neler oluyor?

Döviz soygunuyla anti-komünizm atışı gidiyor

11 bin DM karşılığında askerlik yapan gençlerim, çalıntıların dış ülkelere tapan- der döndüler. Dönerler, Burdur'da ken- dilerinde bol bol anti-komünizm, anti-Sovyetizm yapıldığını, bazı gençlerime satın alınıp çalıntıların ülkelerdeki iş- cilerimiz arasında ajan yapılmaya zorlan- dıklarını anlatıyorlar. F.Almanya'dan gazetemize yazan bir okurumuz şöyle anlatıyor:

"...Özellikle Ankara'dan gönderilen MIT görevlisi Kurmay Binbaşı Yalçın Şaturoğlu uzun uzun seminerler yaptı. Yurt dışındaki işçilerimizin yayın orga- ni Kurtuluş'u, FİDEF yayınlamı ve bazı ilerici organları, afişleri sergileyerek "bunların propagandasına kan- mayın" dedi. FİDEF ve diğer demokra- tik örgütleri "bölücü" diyerek saldı- rı. "Bunlara karşı dikkat edin, bun- ların bir çoğu komünisttir. Bir biliyo- ruz. Geldiğiniz ülkelerde bunlarla ortak çalışan bir takım güçler TKP'nin serbest çalışmasını isteyebilirler. Bun- lara karşı yurttaşlarımızı uyarın. Çün- kü TKP'nin serbest olması çok tehlike- lidir. Bunlar zenginlik ve fakirlik ede- biyatı yaparak yol alabilirler. Bir ülke- nin elbette zengini fakiri olacaktır. Her ülkede yok mudur? Ama onlar bunu istismar ederek Sovyet Rusya'nın Ak- deniz'e immesini sağlayacaklardır."

İşte böyle konuştu gerici Şaturoğlu." Bu yıl Haziran ayında paralı askerlik yapmaya gidecek olan gençlerimiz

bu Binbaşı'nın adını bellemelidirler: Beyin yıkayan Yalçın Şaturoğlu.

Nedir Şaturoğlu ve onun gücünün derdi? Onlara askerlik çağına gelen gençlerimizin 11 bin veya 22 bin DM' i almak yetmiyor mu? Bu gençleri- mi 1980 yılında hem askerlik yapıp hem de 1 milyar 300 milyon TL'lik para yatırdılar. Askerde onlardan zorla alınan bağışlar, DM karşılığında satılan arsalar da cabası. İşten olma tehlikesini göze alıp Burdur'a giden gençlerimiz bu soygunu unuttuklar, onları anti-komünizm ve anti-Sovyet- izmi yöntemle başka tarafa çekmeye çalışıyorlar. Bunların Kurtuluş Gazete- si'ne, FİDEF'e ve diğer ilerici örgüt- leriye yaptıkları saldırılar usaklığı et- tikleri tekelci burjuvazi ve ABD em- peryalizminin görümleridir. Onlar Sovyetler Birliği'nin Türkiye'yi tehdit ettiğini iddia ederek güneşi balıkla- sıvama çalışıyorlar. Boşuna uğraşı- yolar. Sovyetler Birliği'nin karargahı dostumuz olduğunu ülkemizde iyi ni- yetli tüm insanlar biliyorlar.

Ordu içindeki gerici-faşist güçlerin askere gönderilen beynini yıkama, onları daha fazla soyuma hesaplarını boşa çıkarmak. İşçi çıkarlarını savu- nan örgütleri ve yayınlarla saldırılarını iyi tanıyalım. Bu güçleri geriletmek tüm yurtseverlerin önünde duran en önemli görevdir.

Cuntanın işkence olaylarının siste- matik olmadığı şeklinde açıklama- larına karşın burjuva basınında bile konuyla ilgili haberler çıkıyor. Bu ara- da Ecevit'in çıkarttığı "Arayış" Dengisi de işkence olaylarından bahsettiği için toplatıldı. Ecevit sorguya çekildi.

4 Ekim 1978'de İstanbul'da belediye otobüsünü yanındaki iki kişi ile bir- likte kaçarak 3 öğrenciyi kurşuna dizmekten idam cezasına çarptırılan faşist Cengiz Ayhan mahkemece, ken- disine konuşmaması için cezaevinde işkence yapıldığını belirtti ve işkenceci- lerin adlarını tek tek verdi. Hasan Ye- şilgöz (Üsküdar ÜGD Başkanı) ve Ali Bilinir adlandırdı ki bu iki işkenceci de gerçek teröristlerin açığı çıkarması için işkence yapıyorlar.

ATILIM'ın Nisan 81 sayısındaki iş- kence Yaygın ve Sistemli adı yazını aşağıda veriyoruz:

ADANA-İşkence yeri: Adana Kapalı Cezaevi. İşkenceci: Bir binbaşı, em- nyet amiri Oral Çiğ, başkomiser Sadık Topuz, Demir Yakar. İşkenceci: Ko- miser muavini Ahmet Örsün, Süleyman Ateş, polis Osman Özsalan, Ünal Büyü- ker, Kamil Döven, Şerafettin Öztürk, Gülşen Akarsu.

İşkencecileri tanıyalım!

ANKARA-İşkence yeri: Yusuf Kahr- man polis okulu; Mamak 4. Kolordu 6. zed askeri cezaevi; Muhabere Okul ve Eğitim Merkez Komutanlığı. İşkenceci- başı: Başkomiser Kemal Yazıcıoğlu (La- kabı Doktor Kemal). İşkenceci: Komis- ser Rıdvan Güler, komiser muavini Tuncay Yağmur, Mustafa Haykır, En- ver Göktürk. İşkenceci: hazır bulun- anlar: Emniyet Müdürü Ünal Erkan, Müdür Muavini Ali Akan, 1. Şube Mü- dürü Azmi Serin.

ÇANAKKALE-İşkence yeri: 1. Taktik Hava Kurvet Komutanlığı Hava Kurvet- leri 1. Hava kontrol grubu NADGE oto- matik radarın.

DIYARBAKIR-İşkence yeri: Seyrante- pe'de sıkıyönetim mahkemesinin 100 metre ilerisinde, kolordu binası ar- kasındaki bina.

GEBZE-İşkenceci: Emniyet Ami- ri (MHP eski Bolu belediye başkan adayı)

GİRESUN-İşkence yeri: Yeni Emniyet Sarayı, trafik bölge müdürüğü.

GÖLCÜK-İşkenceci: Çaycuma'dan başsavcı Zülfikar, komiser Erdal, polis Mehmed.

İSTANBUL-İşkence yeri: Erenköy Me- teoroloji İstasyonu; Beykoz Kabaklı de-

niz piyade birliği askeri cezaevi; Hasdal 6. piyade tümen karargahı; Matris 66. Mekanize Tümen kışlası; Alemgöz 23. Piyade Tümen Karargahı. İşkenceci: Kabakoz'da işsavcı Oktay Özdoğan. İşkenceci: "Osman assubay", "Ata- man".

İZMİR-İşkence yeri: Çankaya'da Em- niyet Müdürlüğü 6.katı. İşkenceci: CIA eğitimli Muhlis Zinciri.

KOCAELİ-İşkence yeri: Köseköy'deki 15.kolorduya bağlı 550.sahra roket ta- buru ve 2. piyade tümeni mekanize ala- yının Seymen kışlası.

MERSİN-İşkence yeri: Edip Bıran Spor Salonu. İşkenceci: Emniyet Mü- dürüğü 1. Şube Şefi Ömer Güneş. İşkenceci: polis Nusret.

SAMSUN-İşkence yeri: Hava yolu ü- zerinde askeri lojmanlar karşısında üç katlı bina ve karakol.

SÖKE-İşkenceci: Osman ve Ba- hattin (sivil polisler). Aydın'dan iş- kence uzmanları getiriliyor.

TARSUS-İşkence yeri: Borsa sarayı ve Rasim çırıcı fabrikası. İşkenceci: Emniyet Amiri Öztürk,Şimşek. İşkenceci- ler: Komiser Vehbi Ağrışalı, Yüksel Se- nol, polis Yusuf Demir, Hasan Çetintaş, Müstak Ocak, Sefer Er, Adil Altınsoy, Veli Yeşilgöl, Ali Çiftçi, Nusret Çelik.

TRABZON-İşkence yeri: Akcaabad çalıntıdaki Bölge Trafik Müdürlüğü. VAN-İşkenceci: Binbaşı Cengiz.

Kemal Ilıcak'ın patronu olduğu Tercüman neden demokrasi düşmanıdır ?

Geçtiğimiz günlerde Tercüman Gazetesi patronu Kemal Ilıcak'ın bir dizi yazıları yayımlandı. Hangi Kemal Ilıcak bu? Tercüman Gazetesi'nin patronu. Daha; Aberuhann, Morenolan, Mitraniler, Camoyanlar, Susamların ve en önemlisi de Mıgırdıç Şellefyanların iş ortağı ve ahabası. Köşelerinde Kabaklısından, Deliomanına kadar ekmeğini işçi, emekçi düşmanlığı yaparak "kazan" satılık işlemlere yer veren bir gazetesinin patronu. "Tam bağımsızlık" sözleri karşısında adeta sinir krizleri geçirerek "bu kadar da sık bağımsızlıktan bahsedilir mi?" diye yazılar yazan Nazi Ilıcak'ın kocası. Yapılmamış işleri yapıldı diye gösterip 163 milyon TL dolandırarak Hisarbank'ın ortağı Mehmet Ömer Çavuşoğlu'nun eniştesi. İbrahim Telemen adındaki kaçakçının 31.12.1972 yılında İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı'nda askeri savcılığa verdiği ifadede, Mehmet Zeki ile birlikte yurt dışına baz morfin kaçırma suçları suçuyla Kemal Ilıcak. Ancak dilemiş bir bunalım daha sonraya bırakalım ve önce dosyası bu kadar kabak olan bu zatın yazılarda döktürdüğü iclere bir göz atalım.

Kemal Ilıcak kendisine "Türkiye düşmanlarının karşısına bir kale gibi dikilen" Tercüman Gazetesi'nin sahibi sıfatını uygun görmüş. Kemal Ilıcak "kan gölüne dönmüş bir ülkede son nefesine kadar mücadeleye karar vermiş bir gazetesin" sahibiyim. Kan gölüne seyrir kalabilirmiş, yapmamış, meydana boş bırakmış.

Peki Türkiye'nin düşmanları kimlerdir? Ulusal güvenliğini, ulusal bağımsızlığını tehdit edenler, ulusal onurumuzu ayaklar altına alanlar kimlerdir? Türkiye'nin ulusal kalkınmasını, endüstrileşmesini kimler istemiyor? İşte bu sorulara verilecek yanıtlar Türkiye'nin aski düşmanlarını ortaya çıkaracaktır.

Bugün Türkiye Cumhuriyeti tarihinin ekonomik açıdan en zor dönemini yaşamakta olduğu hemen hemen tüm çevrelerce belirtilmektedir. Bu doğrultuda da. Ancak ülkenin bu hale gelmesinden sorumlu olanlar ulusal çıkarlarımızı hiçe sayarak, Türkiye'nin taşıdığı toprakları emperyalizmin finans kuruluşlarına satanlardan başkası değildir. Emperyalizmin barış düşmanı, servetini politikasına hizmet yolundaki NATO harcamaları ülkeyi altından kalkamayacağı sorunlarla sürüklemişti. Dış borçlar 20 milyar doları aşmıştı. Üstelik borç erteletme ne yeni kredi bulma çabalarıyla birlikte emperyalist soyguncula-

na sunulan ekonomik, politik ödünler ülkenin bağımsızlığını daha da tehlikeye düşürmektedir.

emperyalistler ve onların yerli ortaklarıdır. Kemal Ilıcak da bunlardan bir tanesidir.

1979 Mayıs'ında Tercüman gazetesinin İngiliz patronlarıyla elele verip grev kararı planı işçilerin direnişini sonucu geri tepmişti. İngiliz tekelci patronlarının gazetesini TIMES işçilerinin greve gimesi sonucu gazetesinin basımını üstlenmeye yeltenen Tercüman gazetesini işçilerimizden okkalı bir şamar yemişti. F.Almanya'daki İngilizler'deki işçi kardeşlerine karşı grev kanısı olarak kullanılması yolundaki işçi düşmanı plan yerli-yabancı işçilerin kararlılığı sonucu geri tepmişti. Tercüman tükürdüğünü geri yalamak zorunda kalmıştı. Resimde işçilerimizin Tercüman Avrupa bürosu önündeki direnişleri görülmüyor.

Emperyalistler, IMF, Dünya Bankası, OECD ve Ortak Pazar patronları Türkiye'nin kalkınmasını istemiyorlar. Bu gerekler, bu çevrelerin verdikleri üç-beş kuruşluk krediler gerekçesiyle öne sürdükleri politik, ekonomik koşullarda da en açık bir şekilde ifadesini buluyor. Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu ağır koşullardan saldıran amaçları için faydalana- mayan emperyalizm Türkiye'ye "ağır sanayi projelerini durdurun, KİT'leri özel sektöre devredin, fiyatları serbest bırakan, ücretleri dondurun" diye dayatıyor.

Dünya Bankası son olarak açtığı 40 milyon dolarlık ek krediyi mevsme sebzecilere açtı kullanın diye dayatıyor. Emperyalistler bu tutumlarıyla bir taşla iki kuş vurmayı hedefliyorlar. Onlar ülkemize, tüketim malları ihracına yönelik bir ekonomik yapı dayatırken bir yandan kendi ülkelerinde gerekli emek zamanını kısaltıp emekçilerin sırtından vurdukları karlarını arttırma- yı, bir yandan da "bakın, size kredi veriyoruz" gibilerden kendilerini Türkiye dostu göstermeyi amaçlıyorlar. İşte emperyalizmin sicilli uşağı Kemal Ilıcak "Bati bize kalkınma rehberi olmalıdır" derken emperyalizmin Türkiye halkı üzerindeki bu oyunlarına ortak oluyor. Türkiye'nin düşmanları

Kemal Ilıcak kendisine "kan gölüne dönmüş bir ülkede son nefesine kadar mücadeleye karar vermiş bir gazetesin sahibiyim" diyor. Ülkeyi kan gölüne kimler çevirdi? Ülkeyi kan gölüne çevirenler karşısında Tercüman Gazetesi nasıl bir tavır alıyor?

Bugün faşist MHP'nin ve yan kuruluşlarının Türkiye'deki kan gölünün baş sorumlusu olduğunu, Kahramanmaraş, Çorum, Fatsa katliamlarının baş örgütçüsü olduğunu Kars'tan Denizli'ye, Edirne'den Mardin'e, yediden yetmişe her yurttaşımız biliyor. İşte Kemal Ilıcak'ın sahibi olduğu Tercüman Gazetesi'nin yazarları, sırasıyla Ahmet Kabaklı, Rauf Tamer, Altan Delioman, Ergun Göze ve bunların mayasından bir kaç açık açık MHP'li katilleri kolluyorlar. Rauf Tamer 5 Mart günkü yazısında bu azıllı katilleri "hayatında silah resmine bile bakamayacak yarıda insanlık kıstırı" olarak tanıtmaya yelteniyor. Arkasından da bunları salverin diyor. Tercüman patronları bu cüretkarlığı ordu ve cuntacılarca varılanları sürdüren koyu Amerikanca, faşist generallerden alıyorlar.

Kemal Ilıcak "kan gölüne seyrir kalabiliriz, kalmadık" diyor. Haklılar, kan gölüne seyrir kalmadılar, ama o nu daha da büyüttük, hatta Avrupa-

lara kadar taşımak için de ellerinden geleni yaptılar. Bugün de Avrupa'da çalışan işçilerimizin huzurunu bozmak, baskılar, anti-demokratik uygulamaları Avrupa'ya kadar taşımak için işçilerimizin en doğal istemlerini kendilerine kalkan olarak kullanmak istiyorlar. Tercüman'ın bastığı "İşçi Kurultayı" kampanyası da yalnız bu amaçla yöneliktir. İşçi Kurultayı adı altında işçilerimizin kan düşmanı faşist katilleri toparlamayı, örgütlemeyi planlıyor, faşist Türk Federasyonu'nun carşar carşar reklamları yaparken barıştan, insan hak ve özgürlüklerinden yana olanları "bizden olmayanlar" ilan ediyorlar.

Söz yurt dışındaki işçilerimizden açılmışken bir konuya daha değinmeden geçmeyelim. Kemal Ilıcak yazısında "yurt dışına işçi göçüne biz önder olduk" diyor. Bunu sanki altın madalyaya hak kazanmış gibi bir tavırla söylemesi konuyu daha da ilginçleştiriyor. Kemal Ilıcak bu marifetle yıllar yıldıran anayurttan uzaklaştırmak zorunda bırakılan işçilerimizin gözüne gireceğini umuyorsa yanlıştır. Ilıcak bu marifetle olsa olsa ucuz işgücü sağlığı için Avrupalı efendilerinin gözüne girmiş, bir aferin kazanmıştı. En çok yabancı işçi çalıştıran F. Alman patronlarının "biz işgücü bekliyorduk, oysa ki insanlar geldi" sözleriyle bile burada çalışan işçilerimizin yıllardan beridir çözüm bekleyen sorunlarının boyutları ortaya çıkıyor.

Şimdi de geçtiğimiz günlerde kuruluşunun 60. yılını kutladığımız Türk-Sovyet ilişkileri konusunda tekel uşağı Kemal Ilıcak ne diyor ona bakalım. Kemal Ilıcak Sovyetler Birliği'ni "tüm tarihi boyunca Türk halkına düşmanlık etmiş" olarak göstermeye çalışıyor. Komünizm Sovyetler Birliği'ne yapılan bu en adi suçlamalar yeni değildir. Ama bu tür yalan dolan ve iftiralar şimdiye kadar olduğu gibi bugün de Sovyetler Birliği'nin halkımıza gösterdiği iyi komşuluk ilişkilerini, çok yönlü yardımlarını kimsenin belleğinden silmiyor. Kemal Ilıcak'ın bugün uşağına yaptığı emperyalist devletler ulusal kurtuluş savaşları yıllarında halkımız genç Sovyet hükümetinin çok yönlü yardımlarıyla yurttan kovmuştu. Bugün ise emperyalistler, IMF'ler, Dünya Banka'ları yurdumuzu yeniden girebilmelerine bunun nedeni Kemal Ilıcak gibilerinin varlığıdır.

Sovyetler Birliği'nin halkımıza yardımları ulusal kurtuluş savaşları yıllarından sonra da devam etti. Bugün ulusal ekonomimizin bel kemiğini oluşturan ağır sanayi tesisleri Sovyetler Birliği'nin yardımlarıyla yapılmadı mı?

Bugün de uzun vadeli krediler vererek, karşılığında döviz yerine ülkemizde üretilen tekel ürünlerini alan, Seydişehir Alüminyum Tesisi'nin kapasitesinin iki katına çıkarılması için çalışmalar başlatan komünizm Sovyetler Birliği değil midir?

Türk-Sovyet dostluğunun temellerini Atatürk ve Lenin atmışlardır. SBKP Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı L.I. Brejnev de 26. Kongre'de yaptığı konuşmada ülkesinin Türkiye'yle iyi ilişkileri geliştirmeye hazır olduğunu vurgulamıştır. Bu gerekçeleri hiç kimse tarihin sayfalarından silip atamaz. Kemal Ilıcak bu konuda da kafasını duvara çarpmıştır. Bütün bu yalan dolan karması safasından sonra Kemal Ilıcak bir de utandıran "Tercüman partilerinin üstündedir" diyor. Faşist MHP'yle, halk düşmanı AP'yle içiçeğini, tekelilerin borazanı olduğunu gizlemeye yelteniyor.

Tarihsel gerekçeleri ters yüz ederek anti-Sovyetizm çizgileri atan Kemal Ilıcak bu yazıları tesadüfen yazmadı. Kemal Ilıcak'ın komünizm Sovyetler Birliği'ni tüm tarihi boyunca Türk düşmanı olarak göstermeye çalıştığı aynı günlerde tüm dünya halklarının, Türkiye halkının gözleri Moskova'ya çevrilmişti. Sovyet komünistlerinin 26. Kongre'de dünya halklarına sundukları yeni somut barış önerilerinin geniş yankılar bulması karşısında panikle kapılan Kemal Ilıcak gibi bir barış düşmanından başka ne beklenebilir?

Aynı şekilde bu anti-Sovyetizm kampanyasının tam da Türk-Sovyet Dostluk Anlaşması'nın 60. kez kutlandığı bir dönemde başlatılması da rastlantı değildir. Buna bir de şu günlerde bir Sovyet heyetinin iki ülke arasındaki ticari ilişkileri genişletmek üzere yurdumuzu bulunduklarını eklersek o zaman Kemal Ilıcak'ın amacı daha iyi ortaya çıkıyor: Sovyetler Birliği'nin barış önerilerini karalamak, iki ülke arasında temelleri Atatürk ve Lenin tarafından atılan dostluk ilişkilerini baltalamak. Ne ki Türkiye emekçi halkı, işçi sınıfı tüm bu gerici planlara geçit vermemektedir. Sovyetler Birliği'nin 64 yıllık tüm tarihi boyunca Türkiye'yle kurduğu ve geliştirmeye de her zaman hazır olduğu iyi komşuluk ilişkilerini hiç kimse örtbas edemeyecektir.

Kemal Ilıcak yazdığı yazılarda gazetesinin, kendisinin ve eşiğının "düşmanlığından" bahsediyor. Bir dahaki sayılarımızda da bu konuyu ele alacağız. Gelecek sayımızda: Şellefyan Ilıcak ortaklığı

Türk Merkezi İşçi Tiyatrosu ile söyleşi : «İşçi tiyatrosuyuz, oyunlarımızı işçiler için oynuyoruz»

Mart ayı içinde Batıberlin Türk Merkezi'nde çeşitli defalar *Taşı Toprağı Altın* adlı oyunu sergileyen Türk Merkezi İşçi Tiyatrosu elemanları ile gazetemizin yaptığı söyleşiyi sunuyoruz:

KURTULUŞ: Tiyatro grubunuz ne zamandan beri çalışıyor ve şimdiye dek hangi oyunları sahnelediniz?

YANIT: İki yıl önce grubumuz çalışmalarına başladı. Aslında oynamaya karar verdiğimiz oyunun ilk çalışmaları sırasında oyuncular bir araya geldiler. Böylece tiyatromuzun kurulmasıyla, oyunun seçilmesi ve oyuncu grubunun oluşması aynı zaman süreci içinde oldu. Şu anda sahnelediğimiz *Taşı Toprağı Altın* böylelikle ilk oyunumuz oluyor.

KURTULUŞ: Şimdi kadronuzun durumu nasıl?

YANIT: Tabii ki çalışmalara başladığımız ilk dönemdeki oyunculardan bugün hepsi aynı oyunculardır değil. Bunun nedeni ise gayet açık. Tiyatro grubu-

muz Batıberlin'de çalışan işçilerden oluşuyor. Bunların bazıları işyeri koşulları nedeniyle -vardiya değiştirmek gibi - düzenli çalışmalara katılamıyorlar. Böylece onun yerine başka bir oyuncu bulmak gerekiyor. Fakat yine de kadromuz genel olarak büyük bir değişiklik uğramadı.

KURTULUŞ: *Taşı Toprağı Altın* adlı oyunu niye seçtiniz? Biraz oyun hakkında bilgi verir misiniz?

YANIT: Bir oyun ararken ana amacımız, oynayacağımız eserin yabancı ülkelerde çalışan işçilerin önemli sorunlarına değinmek, onları açığa vuran bir eser olmasıydı. Bu nedenle oyunumuz Anadolu'da bir köyde başlıyor. Köye gelen bir adamın Amerika'ya taşı toprağı altın bir ülke gibi anlatması üzerine, ona karan yoksul köylüler Amerika'nın yolunu tutuyorlar. Oyunumuz bir göç hikayesi. Türkiye'den Amerika'ya bir iş bulmak ümidile oraya giden insanların karşılaştıkları akıl almaz zorluklar anlatılıyor. Yatacak, kılacak yer bulamıyorlar, sefil-

oluyorlar. Daha sonra iş bulduklarında Anadolu'da alışmış oldukları aile yaşamının nasıl darmadağın olduğunu görüyorlar. Akar banda çalışanların insanları nasıl robotlaştırdığını, işçilerin 8 saatlik iş günü için nasıl savaşçıları anlatılıyor oyunumuzda. Yani somut işçi sorunlarını işleyen bir oyun oynamak istiyorduk. Oyunu yazan ve sahneye koyan Otto Zonschitz. Almanca yazılmıştı, biz onu Türkçe'ye çevirdik.

KURTULUŞ: Gördüğümüz kadanyla oyununuzda alışagelmışin dışında bir sahneleme var. Bunun oyunun içeriği ile ne gibi ilişkileri var?

YANIT: Oyunumuzda fabrika hayatını da sergiliyoruz. Bunların arasında maden ocaklarında çalışma ve band işçiliği var. Özellikle band işçiliği ve ailenin bir vardiya mekanizması içinde kavrılması robotlaştırmış hareketlerle daha kuvvetli bir şekilde anlatılmaktadır. Bu nedenle oyunda yüzlerimizi küçük maskeler şeklinde boyadık. Bu da oyunculardan özel küçük hareketler-

den kurtarıp, onlara genel anlamı bir yüz verdi. Zaten oyuncularda genel anlamdaki, pandomim benzeri kavramları sergiliyoruz.

KURTULUŞ: Oyununuzu hazırlar-

ken ne gibi zorluklarla karşılaştınız?

YANIT: Biz yurt dışında çalışan işçilerin oluşturduğu bir tiyatroyuz. Yani oyunda yer alan kişiler normal işçilik hayatından kaynaklanan sorunlar-

Silahsızlanma halklara neler kazandırır ?

1 Atom denizaltısına karşılık 120 hastane yapılabilirdi

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 26. Kongresi'nde L.I. Brejnev tarafından yeni barış önerileri tüm dünyada geniş yankılar uyandırdı. Kalıcı barışın sağlanması, silahlanma yarışının durdurulması gibi insanlığı en yakından ilgilendiren konular bu büyük foruma damgasını vurdu. Böylece yaşayan sosyalizmin barış savaşına verdiği önem bir kez daha somut önerilerle gözler önüne serilmiş oldu.

Silahsızlanma neden bu kadar önemli? Silahlanma yarışının önlenmesi dünya halklarına neler kazandırabilir? Silahlanma yarışını kim kısırtıyor? Bu kısa yazımızda yukarıdaki soruların yanıtlamaya çalışacağız.

Silahsızlanma

Günümüzde yeryüzünde varolan nükleer silahların (atom ve hidrojen bombalarının) yıkım gücünün dünyadaki canlı yaratıkları bir kaç kere tamamen yok edebilecek durumda olması (60 bin Atom ve Hidrojen bombası) silahsızlanmayı en güncel sorun haline getiriyor. Bu silahlar yalnız bugün dünyada yaşayanları değil, gelecek nesilleri de tehdit ediyor. Yalnızca nükleer silahsızlanma ve sonuçta bu silahların tümünden ortadan kaldırılması insanlığı yok olma tehlikesinden kurtarabilir.

Dünya halklarının silahsızlanmaya sadece barışı korumak için değil, aynı zamanda sosyal-ekonomik gelişimlerini de hızlandırmak için gereksinimleri vardır. Silahsızlanma ile beraber gelecek güçlü sosyal gereksinimlerin karşılanmasında kullanılabilecektir.

Güncel sosyal sorunların artması ve buna paralel olarak emekçilerin verdiği sınıf savaşının kızması burjuva hükümetlerini bu sorunlara yönelik bazı uygulamalarını genişletmek zorunda bırakıyor. Böylesi girişimlerin aynı zamanda sosyalist ülkelerin kazanımlarını yaptığı etkiyi nötrleştirme amacı da vardır. Ancak, yine de sosyal konularda yapılan yatırımlar kapitalist ülkelerdeki gereksinim artışının çok gerisinde kalmaktadır. Silahlanma uğruna yapılan harcamalar bu konuda en büyük engeli oluşturmaktadır.

Bununla ilgili bir kaç sayı verelim: Dünyada sağlık hizmetleri için yapılan devlet harcamaları silahlanma giderlerinin ancak yarısı kadar. Tıbbi araştırmalar için yılda 4 milyar dolar ayrılrken, tüm dünyada askeri araştırmalar için bir yılda 25 milyar dolar harcanıyor. Yeryüzünde yaşayan 1,3 milyar çocuğun okul eğitimi için askeri giderlerden daha az parasal kaynak ayrılıyor. Yapılan hesaplamalara göre bir askerin eğitimi için ortalama 14 800 dolar harcanırken, okul çocukları için eğitim gideri olarak sadece 230 dolar harcanıyor.

Kapitalist ülkelerde konut ve şehirlik sorunları yakıcı bir şekilde çözüm bekliyor. En zengin kapitalist ülkelerde bile beslenme sorunu ortadan kalkmış değil. Çevre ve hava kirlenmesi sorunu ise gitgide vahim boyutlar alıyor. Özellikle silah fabrikaları hava kirlenmesinde büyük rol oynuyorlar.

Bu gibi sorunlara ancak uluslararası alanda alınacak önlemlerle çözüm getirilebileceği ortadadır. Bir çok ülke devletlerinin kömine girişimleri ile bu yolda ileri adımlar atılabiliyor. Ne ki silahlanma yarışının korkunç boyutları alması bu girişimlerin önüne set çekmektedir.

Tablo 1'de silahlanma nedeniyle yapılan harcamaların insanlığı nelerden yoksun bıraktığını bazı somut karşılaştırmalarla görebiliriz.

ABD'de bir yılda sadece stratejik silahlara ayrılan para ile geri kalmış ülkelerdeki açığın, salgın hastalıkların ortadan kaldırılması olanaklıdır.

Enflasyon

Devlet tarafından karşılanan silahlan-

Tablo 1		
Silahın Tipi	Maliyeti (Milyon dolar) 1979	Sosyal Karşılığı
"Trident" tipi atom denizaltısı	1500	200 bin konut veya 16 milyon çocuğun 1 yıllık eğitim masrafı veya 1 Assuan barajı
F-104 savaş uçağı	6,5	780 traktör
1 modern savaş uçağı	40	44 Gençlik Evi
1 Leopard tankı	1,5	Türkiye'de 60 bin kişinin 1 yıllık et tüketimi
Modern hücum botu	50	F. Almanya'da 4 bin meslek öğrenim yeri
1 uçak gemisi	900	72 bin okul
1 modern savaş gemisi	150	9 milyon nüfuslu bir bölgenin elektrik enerjisine kavuşma gideri

ma giderleri doğrudan doğruya vergilerin artırılması istemini emekçi halka dayatır. Özel silah tükelleri olağanüstü karlar sağlarken, devlet kasasındaki açığı emekçilerin sırtına yükleyeceği yüksek vergilerle kapatabilir. Ancak vergilerin artırılması da bir sınıra kadar olabilir. Bu sınırnın aşılmasıyla burjuvaziyi korkudan titreten sınıf savaşını daha da kızışacaktır. Böylece kapitalist ülkelerin hemen hemen hepsinde devlet harcamaları vergi gelirlerinden daha yüksek bir düzeyde kalmaktadır. Sonuç: Devlet borçlanmaları. Bugün kapitalist ülkelerde devlet borçlanmaları ekonominin en müzmin hastalığı haline gelmiştir. Örneğin ABD'nin 1960 yılında 291 milyar doları bulan devlet borçları 1979'da 834 milyar dolara çıkmıştır.

Ülkemizde de aynı gelişimi gözleyebiliriz. Son 1981 bütçesinde silahlanmaya ayrılan 287,6 milyarlık gider bütçenin 5'inde birini oluşturmuyor. Bu giderler de yine yeni vergi yükleriyle karşılanacaktır. Yapılacak devlet borçlanmaları da taksitli vergiden başka bir anlama gelmez. Çünkü bu borçları - faizleriyle beraber - devlet ileride yine vergi yoluyla kapatmak zorunda kalmaktadır.

Devletin korkunç boyutlara ulaşan ve üretimi köstekleyen askeri tüketimi böylelikle enflasyonun dört nala kalkmasına direkt olarak yardımcı oluyor. Askeri endüstri mallarının fiyatlarının diğer sivil dallara göre 1,5 kere daha hızlı artması enflasyonu körüklemektedir. Aynı şekilde, devlet borçlarının büyümesi nedeniyle karşılıksız para basımının artması da enflasyonu besliyor.

Eğer silahlanma yarışını durdurulursa, devlet borçlanmaları büyük ölçüde azalacağından ve buna bağlı olarak para basımı hız kaybedeceğinden enflasyon hastalığının ana nedenlerinden biri ortadan kalkmış olacaktır. Üretime yönelik olmayan giderlerin küsmanca enflasyonun düşürülmesi.

İşsizlik

Silahsızlanmaya karşı olan çevrelerin ve bunların ideolojilerinin öne sürdükleri ana savlardan biri de silahlanma giderlerinin ve askeri araştırmalara ayrılan paraların ekonomiyi canlandırıcı ve dolayısıyla topluma işyen kazandıran rolü olduğudur. Bu savı en başta askeri-endüstri tükellerinin temsilcileri savunuyorlar. Bunlara göre si-

lahsızlanma işsizliği körükleyormuş. Yapılan bilimsel araştırmalar bu savın tutulacak hiç bir tarafı olmadığını açık kanıtladılar. Amerikalı uzmanların yaptıkları araştırmalara göre yukarıdaki savın tam aksi doğrudur. Uzmanlar bu gerçeği şöyle bir örnekle ortaya koyuyorlar: Silahlanma harcamaları için yapılacak 1 milyar dolarlık bir yatırım devlet harcamalarının yapılabileceği diğer tüm alanlara göre daha az işyeri yaratmaktadır (uzay araştırmaları hariç). Silahlanmaya ayrılan 1 milyar dolar endüstride 14 bin ve resmi kuruluşlarda 30 bin işyerine mal olmaktadır. (Bak. Tablo 2)

Bu gerçeğin nedeni askeri alanda yapılan yatırımların pahalı teknik donatı yüzünden daha yoğun ve buna karşılık işgücü gereksiniminin daha az yoğun olmasında yatıyor.

Dünya çapında bir silahsızlanma gerçekleştiği takdirde belli kısa bir dönem için işsizlik sorununun ortaya çıkacağına çıkıyor. Ancak, bu dönem uygulanacak önlemler ile çok kısa olarak geçilebilir. Özellikle devlet eliyle alınacak, yeni yatırımlar yönlendirme, işsizlik parasını arttırma, iş bulma kurumlarının genişletme gibi uygulamalarla bu sorun atlatılabilir.

Sovyetler Birliği'nde 1. ve 2. Dünya Savaşı'ndan sonra alınan önlemler ve yeni bilimsel araştırmalar silahsızlanma dönemlerindeki işsizlik sorununun tamamen çözümleneceğini bulundugunu göstermektedir.

1 Saniyede 1 Kres

Birleşmiş Milletler'in uzmanlarının yaptıkları araştırmalara göre, yeryüzündeki açık, hastalık ve okuma-yazma bilmemezlik silahlanmaya yapılan harcamaların % 8-10 kadardır bir bölümü ile ortadan kaldırılabilir.

İskandinav Barış Araştırmaları Enstitüsü'nün Mart 81'de yaptığı açıklamalar daha da çarpıcı. Bu açıklamalara göre dünyada 1 saniyede silahlanma için yapılan harcamalarla 75 kişilik bir küçük çocuk yuvası yapmak olanaklıdır. Veya yine aynı parayla geri kalmış ülkelerde 1000 aile için 10 tane su kuyusu açmak olanaklıdır. İskandinav ülkelerindeki barış araştırmacılarının yaptıkları incelemelere göre 1 adet atom denizaltısının üretimi için gerekli olan para ile 120 tane hastane kurulabilir. Veya 1 modern jet savaş uçağı yerine Pakistan'da 20 bin öğretmenin 1 yıllık maaşları ödenebilir.

Tablo 2

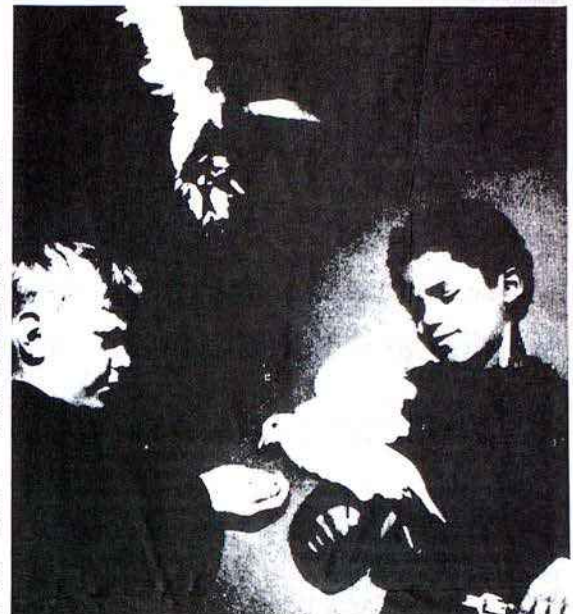
1 milyar dolarlık yatırım		
Eğitim alanında	187 299	yeni işyeri yaratıyor
Sağlık alanında	138 939	" " "
İnşaat alanında	100 072	" " "
Kitle ulaşımı alanında	92 071	" " "
Silah endüstrisinde	75 710	" " "

"Daily World" ABD

Silahlanma en başta emperyalist ülkeler askeri-endüstri tükelleri için büyük karlar getiriyor. Bu tükeller en büyük kar oranını yeni silahların üretiminde ve satımında sağlıyorlar. İşte bu tükeller ve onların politik yaşamdaki temsilcileri ilerici güçlerin silahsızlanma ve barış politikasına karşı çıkıyorlar. Bu güçler yumuşama politikasına karşı oldukları gibi uluslararası politikada da zor kullanma taraftarıdır. Onların dünya halklarına dayattıkları silahlanma yarışını sadece barışı tehdit etmekle kalmıyor, aynı zamanda az

gelişmiş ülkelerin sosyal ve ekonomik durumlarını daha da kötüye, yıkıma götürüyor.

Tüm bu gerçekler günümüzde barış ve silahsızlanma için verilen savaşın ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Bugün barışın korunması ve silahsızlanma yoluyla nükleer felaketten kurtulma için verilen savaşım en başta gelen görevdir. Şunu hiç unutmamak gerekiyor ki, çıkacak olan bir atom savaşı hiç bir zaman bir bölgede sınırlı kalamayacak ve tüm dünyanın sonu demek olacaktır.

Barış için 9 öneri !

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 26. Kongresi'nde SBKP Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı L.I. Brejnev yeni, somut barış önerileri getirmişti. Bu öneriler tüm dünya kamuoyuna sosyalizmin verdiği barış ve silahsızlanma savaşının önemini sergiliyorlar. Ve, kimin gerçekten barışı kalıcılaştırmaya çalıştığını gözler önüne seriyorlar. Bu önerilerin uluslararası silah tükellerinin ve onların politik alandaki temsilcilerinin yüzünde bir şaşkınlık patlaması rastlantı değildir. Dokuz noktada özetleyebileceğimiz bu barış önerilerini aşağıda okuyucularımıza sunuyoruz:

1. Doğu ve Batı Avrupa'daki nükleer orta menzilli roketler bugün bulundukları düzeyde dondurulmalı ve sayılarının azaltılması için görüşmelere başlanmalıdır.
2. ABD ve Sovyetler Birliği Nütron bombasının yapımından ve yerleştirilmesinden vazgeçmelidirler.
3. Güven getirici uygulamalar tüm Avrupa'yı içine alacak şekilde (Ural'lara kadar) genişletilmelidir. Bu uygulamaların Uzak Doğu'ya kadar genişletilmesine Sovyetler Birliği hazırdir.
4. Savaş tehlikesinin önünü almak için Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi en yüksek devlet temsilcilerinin katılımıyla toplantılar yapılmalıdır. İstenirse bu görüşmeler diğer ülkeler de katılabilirler.
5. Çalışmalarıyla nükleer felaketin önlenmesine yamsal önemi ortaya koyan uluslararası bir komite kurulmalıdır.
6. ABD ile Sovyetler Birliği en yüksek düzeyde diyalogu başlatmalıdır. Yapılacak zirve görüşmeleriyle Reagan yönetimi ile normal ilişkiler sağlanmalıdır.
7. Şimdiye kadar yapılan anlaşmalar dikkate alarak tüm stratejik silahların sınırlandırılması ve eğer olanaklı ise sayılarının azaltılması için hemen görüşmelere başlanmalıdır. Basra Körfezi'ndeki gerilim ve İran-Irak savaşının önünü almak için ortak çalışmalar yapılmalıdır.
8. Afganistan sorunu hakkında uluslararası bir konferans düzenlenmelidir. Afganistan'ın işlerine karışmaması gereken bu konferansta Basra Körfezi'ndeki yumuşama sorunu da görülmelidir.
9. Yakın Doğu sorununun barışçı yoldan çözülmesi için Arap ülkelerinin, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün, Birleşmiş Milletler'in, İsrail'in, ABD'nin, Sovyetler Birliği'nin ve diğer Avrupa ülkelerinin katılacağı bir konferans düzenlenmelidir.

Şili halkı Pinochet'nin "Anayasası"nı lanetliyor

1973 yılında faşist Pinochet kanlı yöntemlerle Şili halkı üzerine yürüyerek emperyalizmin en gerici, en saldırgan çevrelerinin, ITI tekelinin de doğrudan müdahalesiyle Şili'de faşist diktatörlüğü kurdu. Şili halkının demokratik halk iktidarı Allende hükümeti öncülüğünde gerçekleştirdiği tüm demokratik kazanımları faşist Şili cuntası tarafından ortadan kaldırıldı.

Faşist diktatörlüğün kurulduğu 11 Eylül 1973'ten bu yana yüzbinlerce komünist, sosyalist, demokrat, demokratik hak ve özgürlüklerden yoksun adamlar, en ufak demokratik hakları savunmaları, cuntadan yana olmayanlar hapisanelere, stadyumlara doldurularak işkencelerden, insanlık dışı uygulamalardan geçirildi. 30 binden fazla Şili'li katledildi. Çok sayıda Şili'li sakat bırakıldı. Binlerce insan sessiz sedasız evlerinden, işyerlerinden, sokaklardan toplandı, ne edildikleri, nereye götürüldükleri ve hatta yaşayış yapımadıkları hakkında hiç bir açıklama yapılmadı.

Faşist diktatör Pinochet 11 Mart 1981'de çıkardığı yeni anayasa ile bir baskı rejimini, faşist terörü legalleştirdi.

di. Bu sözde "anayasa" gereğince kendisini 1997 yılına kadar Şili'nin devlet başkanı ilan ederek diktatörlüğünü sınırsız olarak perçinledi.

Tamamen göz boyama amacıyla hazırlanan, aldatmaca, demagogik maddeleri içeren bu anayasanın bir maddesinde herkesin yaşama hakkına, fiziksel ve ruhsal dokunulmazlığına sahip olduğu, işkencenin yasak olduğu, anayasa ve yasaların halkın haklarını koruduğu belirtiliyor. Ancak gerçek olan şu ki, Şili'de 11 Eylül 1973 faşist darbesinden bu yana 30 binden fazla Şili'li öldürülmüştür. Binlerce kişi işkence yapılmıştır. Binlerce kayıpla karışmıştır.

Tüm bu gelişmelere karşın başta ABD ve F.Almanya olmak üzere tüm emperyalist ülkelerde gerici güçler faşist Şili diktatörüne arka çıkarak, Şili halkına baskı yapması için Pinochet'yi modern silahlarla beslemektedirler.

Gelen haberlere göre yeni anayasa ilan edilmeden önce Santiago'nun caddeleri 1973'ten bu yana ilk kez çok sayıda tank, askeri araçla dolduruldu. 11 Eylül'den önceki hafta içinde 150

kişi daha tutuldu. Ancak gerek yurt içindeki ve gerekse yurt dışındaki Şili'li demokratik güçler faşist rejime karşı savaşlarını sürdürüyorlar. İllegal koşullarda çalışan demokratik partiler Şili halkını eyleme çağırıyor.

Bu arada tüm dünyadaki demokratik güçler Şili halkıyla dayanışmalarını göstererek faşist Şili diktatörlüğünü kınadılar. İngiltere'de, Şili'deki terörü kınayan 100 bin imzalı bir yazı Şili temsilciliğine gönderildi. 6 milyon üyeli Kuzey Avrupa Ülkeleri Sendikaları Konfederasyonu da Şili'deki son gelişmeyi kınadı. Belçika Parlamentosu sayıtları, Şili'deki faşist zorbalık rejiminin kurbanları adına saygı duruşu yaptılar.

Batıberlin'de de Şili komünistler, sosyalistler, demokrat ve anti-faşistler Batıberlin Şili Konsolosluğu önünde 11 Mart'ta protesto mitingi düzenlediler. Mitinge Şili'lilerin yanı sıra çok sayıda Güney Amerika'lı, Alman, Türkiye ve diğer uluslardan anti-faşistler katıldılar. Şili halkının yanında olduklarını, onların savaşına omuz verdiklerini belirttiler ve uluslararası dayanışmalarını dile getirdiler.

Yunanistan ilercisi gençliğinin büyük başarısı

9 Nisan'da Yunanistan'da tüm yüksek okullarda öğrenci temsilciliği seçimleri yapıldı. Seçimlerde Yunanistan Komünist Partisi YKP'nin öğrenci örgütü P.S.K. oyların % 32'sini alarak yine büyük bir başarı elde etti. Seçim sonuçları öğrenci hareketinin savaşkan ve demokratik geleceği yüzünden büyük ilgi uyandırdı.

Seçimlerde ilercilerin, özellikle komünistlerin zaferini önlemek için gerici güçler her yönteme başvurdu.

P.S.K'nın seçimlerdeki büyük başarısı tüm ülkede geniş yankı buldu.

lar. Gerici çevrelerin temsilcileri en adi yöntemlerle anti-komünist propagandalarını sürdürerek öğrenci hareketini bölmeye çalıştılar. Hükümet ve burjuva basını açıkça Maoocular ve diğer küçük grupları destekleyerek demokratik öğrenci hareketini baltalamaya çalıştı.

Tüm bu bölücü girişimlere karşın komünistlerin ve demokratik güçlerin seçimlerdeki başarısı bölücü çevrelere indirilmiş bir darbe oldu. YKP'nin öğrenci örgütü P.S.K. oyların %32'sini alarak tüm yüksek okul ve üniversite lerde en güçlü öğrenci kuruluşu oldu. Şunu bir kez daha kanıtadı, Sosyalistler seçimlerde oyların % 25'i aldılar. Sağcı gruplar öğrenci çevresinde tamamen yitildiler ve oyların % 11'i nı alabildiler. Maoocu ve diğer küçük gruplar ise bu seçimlerde büyük darbe yediler. Oyların ancak % 2,3'ünü toplayabildiler. Burjuva basını komünistlerin ve demokratların bu başarısını gizlemeydi.

Yunanistan Komünist Partisi gençlik örgütü KNE'nin Merkez Konseyi seçim sonuçları üzerine yaptığı açıklamada YKP'nin daha geniş halk yığını arasında etkinliğini artırdığını belirtti.

Yine bu seçim sonuçları, YKP'nin yeni önemli konumları kazandığını ve yaklaşan parlamento seçimlerine daha fazla iyimserlikle baktığını gösteriyor.

Kapitalist ülkelerde kriz ve nedenleri

Son ekonomik verilere göre başta ABD olmak üzere tüm Batı Avrupa kapitalist ülkelerinde periyodik kriz dönemi başladı.

ABD

ABD Başkanı Reagan 6 Şubat'ta yaptığı açıklamada ABD'nin 1929-33 krizinden bu yana ilk kez bu kadar kötü bir ekonomik durumda bulunduğunu belirtti.

Yeni hükümet programı, krizle mücadele önlemleri adı altında, çalışanlara daha fazla yük getirmektedir. ABD'nin yeni başkanı Reagan'ın ekonomi politikası, burjuva ekonomi politikasının 50 yıldığı birbirine tamamen ters iki ana teorisi dayanmaktadır. Bir yandan Keynes'in enflasyonu sevimli gösteren teorisi, öte yandan Friedman'ın devletin ayarlayıcı rolüne karşı teorisi uygulanıyor.

Keynes'in teorisine dayalı olarak ABD hükümeti vergi indirimine izin verdi. Ancak bu vergi indirimi tasarı daha çok geliri yüksek olanların, tekelilerin yararına çalışmaktadır. Çünkü yasa, geliri yüksek olanlara daha fazla vergi indirimi öngörmektedir. Çalışanlar için öngörülen vergi indirimi ise enflasyonun gerisinde kalmakta ve çalışanlara hiç bir yarar getirmemektedir. Devlet borçlarının artmasına izin verilmesi ise, şimdiye kadar olduğu gibi enflasyonun artmasına daha da hızlandıracak ve emekçileri, çalışanları kasıp kavuracaktır.

Öte yandan ABD hükümeti Friedman'ın teorisine doğrultusunda hareket ederek benzin fiyatlarını serbest bıraktı. Bu karar ile tekelier benzin fiyatlarını arttırdılar. Buna bağlı olarak da günlük yaşam masrafları hemen yükseldi.

Bunun yanı sıra planlanan silahlanma yatırımları devlet borçlarını daha da arttıracak ve bir müddet sonra etkisini gösterecek. Bu da diğer yatırımların azalmasına (özellikle inşaat sektörü) ve işsizliğin artmasına yol açacaktır.

ABD hükümetinin sosyal fonlarda büyük ölçüde kısıtlama öngören bu ekonomi politikası çalışanların yaşam koşullarını daha da zorlaştıracak, satın alma gücünü düşürecek ve işsizliğin artmasına hız verecektir.

Programın açıklanmasından itibaren başta sendikalar olmak üzere kamuoyunda programa karşı tepkiler

yükselmeye başladı. Aralarında sendikaların da yer aldığı 300 kuruluş, Reagan'ın sosyal fonları kısıtlayan bu programına karşı ortaklaşa eylem kararı aldı.

Reagan Yönetiminin Bütçesi	
Silahlanma	130,4 Milyar \$
Sağlık	56,6 Milyar \$
Ulaşım	19,6 Milyar \$
Eğitim	14,2 Milyar \$

Batı Avrupa Ülkeleri

SBKP Genel Sekreteri L.I. Brejnev 26. Kongre'de yaptığı konuşmada şöyle demişti: "Burjuva hükümetleri tarafından enflasyona karşı alınan önlemler diğer yandan üretimin azalmasına ve işsizliğin artmasına yol açmaktadır. Üretim gerilemesi önlemeye çalıştıkları zaman da enflasyonu artırırlar."

Gerçekten de bugün Batı Avrupa tekelierinin "kriz karşı ekonomi politikası" iki seçenekle karşı karşıya bulunmaktadır: 1. İşsizliğin artması veya, 2. Enflasyonun artması. Bu, özellikle F.Almanya'da kendini göstermektedir.

Tekellerin büyük bir kısmı işsizliğin artması pahasına enflasyonu önleme yolunu öneriyorlar. Bu arada işsizliğin artmasını silah olarak kullanarak şu günlerde gündemde olan toplu söz-

leşme görüşmelerinde sendikalara daha düşük ücret artışı dayatmaya çalışıyorlar.

Enflasyon F.Almanya'da önemli boyutlara ulaşmıştır. Bu durum, F.Almanya'nın dış ekonomik durumunu yakından ilgilendirmektedir. Bilindiği gibi uzun süreden beri F.Alman Mark'ının değeri önemli ölçüde düştü. DM'nin değerini korumak için F.Alman Merkez Bankası (Bundesbank) 15 Ocak'tan 15 Şubat'a kadar olan bir aylik dönem içinde 3,2 milyon DM karşılığı döviz (dolar olarak) satmak zorunda kaldı. Ayrıca ABD'deki yüksek faiz oranı nedeniyle F.Alman sermayesinin ABD'ye kaydırılması ve diğer faktörlerin de etkisiyle 1980'de F.Almanya ödeme dengesi 28,1 milyon DM açık verdi. Bu durumun 1981'de devam etmesi üzerine F.Almanya Merkez Bankası krediyi kısma yoluna gitti.

Buna bağlı olarak faiz oranları yükseldi, yatırımlar azaldı ve üretimin düşmesiyle de işsizlik artmaya başladı. İşte Leonid Brejnev'in kapitalist ekonomi üzerine belirttiği seçeneklerden birinin gelişmesi.

Öte yandan F.Alman hükümetinin silahlanma harcamalarını artırma kararı bütçede açıkta daha da arttıracak ve enflasyon oranının yükselmesini körükleyecektir.

Aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi F.Almanya'daki işsizlik ve enflasyon oranlarının yükselmesi krizin açık bir göstergesidir.

	İşsizlik	Enflasyon
1980 Ekim	4,1	5,1
Kasım	4,3	5,3
Aralık	4,5	5,5
1981 Ocak	5,6	5,8

(Değerler yüzde olarak)

İngiltere

Burada hükümet tarafından enflasyona karşı alınan önlemler belli ölçüde enflasyon oranının düşmesine yardımcı olmasına karşın bu önlemler İngiltere'yi tüm Batı Avrupa ülkeleri arasında işsizlik oranının en yüksek olduğu ülke durumuna getirmiştir. Aşağıdaki tablo son aylarda İngiltere'deki enflasyon ve işsizlik oranlarının gelişimini göstermektedir:

	İşsizlik	Enflasyon
1980 Ekim	7,8	15,4
Kasım	8,4	15,3
Aralık	8,8	15,1
1981 Ocak	9,3	13,0
Şubat	9,6	—

(Değerler yüzde olarak)

İngiltere'de işsizlik (2,46 milyon işçi ve memur işsiz) 1929-33 kriz dönemindeki boyutlara ulaşmış durumda. Yine burada da en yüksek faiz oranları uygulanarak az oranda enflasyonun azaltılmasına karşın üretimde düşüşe yol açıldı. Buna bağlı olarak da işsizlik artmaya başladı. Örneğin 1980 yılında tekstil endüstrisinde 20 bine yakın işçi isten atıldı.

Bu arada toplu konut yapımında 21 Şubat tarihli "Economist" şu sayıları vermektedir:

1979	80 bin ev
1980	54 binden az ev
1981	30 bin ev (Tahmin)

Üretim ve toplu konut yapımındaki bu düşüşe karşın silahlanmaya yönelik üretimde 1980'de 1979'a göre artış görülmekte ve 1981 için silahlanmanın artırılması kararlaştırılmış bulunmaktadır.

Fransa

Fransa'da ise enflasyon oranında ne artış ne de düşüş izlenmektedir. 1980 Ekim ayından bu yana % 13,5 civarında bulunmaktadır.

Buna karşın işsizlik % 7,1 (Ekim 80) den % 7,5'a (Ocak 81) yükseldi. Resmi

verilere göre Fransa'da 1,5 milyondan fazla işsiz bulunmaktadır. İşsizlik oranındaki bu artış yine üretimdeki düşüşle yakından ilgilidir. Son verilere göre Fransa'da gerek üretim araçları, gerekse tüketim malları endüstrisinde üretimde azalma görülmektedir. Bu na karşın F.Almanya ve İngiltere'de olduğu gibi silah endüstrisinde üretim artmakta ve silah tekelierinin karları büyük boyutlara ulaşmaktadır. Ancak devamlı arın silah satışlarına karşın Ocak ayında Fransa'nın dış ticaret açığı 1,7 milyon dolara yükselmiştir.

İtalya

İtalya ise Batı Avrupa'nın dört büyük emperyalist ülkesi arasında enflasyon oranının en yüksek olduğu ülke. 1979 yılında enflasyon oranı ortalama % 15,7 iken, 1980 yılında ortalama % 21,2'ye yükseldi. 1980'in son çeyreğinde ise % 21,5 idi. Bu arada dış ticaret açığı 1980 yılında 1979'a göre 4 kat arttı. Kapitalizm yüksek faiz oranları olan ülkelere kayması daha büyük boyutlara ulaştı. Enflasyon oranında artış ve kapital kaymasının önüne geçebilmek için kredilerin azaltılması yönünde alınan önlemler ise kendini kasa şüresinde işsizliğin artması yönünde gösterdi. Şu anda işsizlik % 9'a ulaşmış bulunuyor.

Krizle tepkiler

Görüldüğü gibi gerek İtalya'da olsun, gerekse F.Almanya'da, İngiltere'de veya Fransa'da olsun işsizlik ve enflasyonun ulaştığı boyutlar Batı Avrupa emperyalist ülkelerindeki krizin ulaştığı boyutları göstermektedir. Bu krize karşı tüm bu ülkelerde enflasyonu düşürücü önlemlere başvuruluyor. Ne var ki bu önlemler milyonlarca işçinin işinden atılmasına yol açıyor.

Bu nedenle 1981 yılı sınıf savaşımının için önemli bir yıl olarak belirlenmektedir. Bunların yükünü emekçilere yığmaya çalışan tekelier örneğin F. Almanya'da % 6'ya varan enflasyonu karışık % 3-4 gibi gülünç bir ücret artışı dayatmak istemektedirler. Alman Sendikalar Birliği DGB ve ona bağlı sendikalar, en başta IG-Metall, patronların bu önerilerini reddediyorlar, uyarı grevleri yapıyorlar, grevlere hazırlanıyorlar. Bunalmı döneminde bu grevlerin önemi kat kat daha artıyor, yalnız ücret artışları için değil, bunlamlım yükünün emekçilere bindirilmesine karşı da savaşım konumlarına geçiyorlar.

F.Almanya'da da işçiler patronların krizin yükünü emekçilerin sırtına yığma çabalarına karşı direniyorlar. Resimde Fellbach'da Metal işçilerinin %8'lik ücret zammı için gittikleri uyarı grevi görülüyor.

İşkencecileri tanıyalım!

Asağda yine işkenceciler konusunda ATILIM'ın Mart 81 sayısında "İşkencecileri Açıklayınız" başlığı altında çıkan okuyucu mektubunu olduğu gibi yayınlıyoruz:

Bugüne dek su yüzüne çıkmış beş ölü var işkencecilerde can veren. Öldürüldükten sonra cesedi Sıteler mahallesinde bulunan kadın öğretmen gibi kurbanlar, bunların dışında,

Başkomiser Kemal Yazıcıoğlu Dr. Kemal diye anılıyor. Kendine yeni yardımcıları da yetiştiren işkence uzmanı Dr. Kemal'in asistanları, işte bu beş ölüdür katilleri olarak herkeşe biliniyor. Örneğin, Eneji-Der temsilcisi Raşan Güler işkence yapmayı zevk edinişmiş, bir yandan tutuklu işçi işkence yapıyor, bir yandan tutuklu genç kızlara ahlaksızca saldırıyor. Komiser muavini faşist Tuncay Yağmur, Mustafa Haykırı, Enver Gökçürk gibi isimler de Dr. Kemal'in uzmanlık katını yükseltilebilmek umuduyla, sırtlarını yeni metodları geliştirerek geçiriyorlar. Kurbanlarını "İrsi asarak" öldürmek de en çok denedikleri.

Halkımız işkencecileri tek tek, isim isim buluyor. Kafalara kazınıyor bu isimler.

Ermeni suikastlerini

Baştaraf 1.sayfada

ya çalışıyorlar. Üç-beş Ermeni teröristi bahane edip emekçi Ermeni yurttaşlarımızı kırdırarak istiyorlar.

Ancak gözlemler kaçınılmaz istenen nedir? Yurdumuzda alınır teriyle çalışan, Türkiye işçi sınıfının parçası olan binlerce Ermeni emekçi vardır. Öte yandan yine yurdumuzda Sabancılar Bezenlerler, holdingci patronlarla içiçe girmiş, soygundan, kaçakçılıktan payını alan emperyalizme satılmış Ermeni patronlar da vardır. Faşist katilleri, bunların elebaşısı Türkiye'yi besleyen daha nice Mıgırdiç Şellefyanlar vardır.

İşte bu çevrelerin verdiği para ve silahla halkımıza kan kusturan MHP'li katilleri, bunların Terörcüleri ve Hürriyet'teki sözcükleri şimdiden terörizme karsıymış gibi yürüyüşler düzenliyorlar. Sıkıyönetim mahkemeleri bile bugün bu canilerin yüzlerce insanı öldürdüklerini, binlerce kurban

Cunta, işkencecilerin bir kaç kendini bilmez polislin işi olduğunu söyleyebilir, Ankara Emniyet Müdürlüğü 1. Şube işkence karargahı oldu. Emniyet Müdürlüğü Ünal Erkan başlarında olmak üzere dön kişilik bir çete bu işkencecileri yürütüyor. Çetenin diğer isimleri, Ankara Emniyet Müdür Muavini Faşist Ali Akan, 1. Şube Müdürü Azmi Derin ve işkence uzmanı başkomiser Kemal Yazıcıoğlu.. Tutukluların dörtlü çete adını verdiği bu işkenceciler, Emniyet Sarayı'nın arkasındaki Yusuf Kahraman Polis Okulu'nu işkenceci yapıtılar. Dörtlü kurmayın emri altında 180 kişilik bir işkenceci kadroyla işlerini yürütüyorlar. Polis okulunda tam 39 oda işkencecilerde kullanılıyor.

İşkencecilerin sıkıyönetim komutanlığında da destekçileri var. Örneğin, Ankara Sıkıyönetim Kurmay Başkan Yardımcısı Tuğgeneral Osman Elcinci, Emniyet Müdürlüğü Ünal Erkan'ın baş destekçisi. Öyle ki, başkomiser Kemal Yazıcıoğlu'nun emrine bu 39 oda yetmiyormuş gibi, Mamak Askeri Karargahındaki sorgulama evi de verildi. Bölgenin azınlık anti-komünist, işçi ve sendika düşmanı sıkıyönetim komutanı General Ergün'un, faşistlere ve işkencecilerle arkadaşlığı bilmeden kalmadı. Ankara'da, işkencecilerin böylesine yoğunlaşması rastlanırdı değil.

listesi hazırladıklarını açıklarken, canilerin sözcükleri gazeteler bunları işkencecilerle unutturmak için utanmazca yalan söylüyorlar.

Terörcüleri, Hürriyet gibi gazetelere dolmuş gerici-faşist yazar takımı işte bunları halkımızın gözünden kapama çabası içinde. Türk diplomatlarının Ermeni teröristlere vurdurdu da, bu teröristleri bahane edip gerici-faşist çevreleri ileri güçlerin, yurtseverlerin üstüne süren de ABD emperyalizmidir.

Terörizmin kaynağı CIA'dır, terörizmin ocağı faşist MHP'dir, nice gençimizin kanına giren en azı terörist, baş terörist eli kanlı katil, faşist Türkiye'tir. Bu terörizm yuvanın susturulmuş. Teröristlerin elebaşısı, katil Türkiye, Agah Oktay Güner, Yaşar Okuyan ve diğer terörizm kundakçıları hak ettikleri en ağır cezaya çarptırılın.

«İşçi tiyatrosuyuz, oyunlarımızı işçiler için oynuyoruz»

Baştaraf 8.sayfada

la boğuşurken tiyatroya da vakit ayırmak zorundalar. Bazılarımız vardiya değiştirince bütün programımız alt üst oluyor. Bundan dolayı prova zamanımız oldukça uzuyor. Çok prova yapmak zorunda kalınca da prova için yer bulmak sorunu çıkıyor.

KURTULUŞ-Bu konularda size yardım edenler olmadı mı?

YANIT-Bizim elimizi tutan tek Türk Merkezi oldu. Türk Merkezi'nin salonlarında prova yapabiliyoruz. Yeni oyuncu bulamamıza yine Türk

DGB

Baştaraf 1.sayfada

gün de askeri yönetim karşısında göstermeye başlamışlar. İşçilerin kendi çıkarlarını savunabilmek için demokratik doğrultuda örgütmeleri doğaldır. Tutucu burjuva çevrelerinden gelen sözde desteklerin ise her zaman işçi aleyhine ağır sonuçlar getirdiğini de tarih göstermiştir.

İşçi çıkarlarının savunulması bakımından bizim F. Almanya'da kendi anlayışımız geçerlidir. Ve gazete olarak da ortaya çıksa hiç bir işverenin işçi çıkarlarını savunmaya hakkı yoktur. Kendi kendini işçi temsilcisi olarak sunmaya kalkarak yüzünden ohumsuz ve sonsuz nice tecrübeler edinmişizdir. Bu bakımdan bizce bu teşebbüs de işçileri yanıltmaya amaçlayan iyi yüzlü bir girişimdir. Türkiye'deki kardeş örgüt Türk-İş'in bu kurultayı desteklediği iddia edilse bile Alman Sendikalar Birliği DGB bu biçim entrikaları ortaya çıkarmasını bilecektir. Kaldı ki Türk-İş'in böyle bir kurultayı desteklediğine de inanmıyoruz. Nitekim Terörcüleri'nin 1976'da düzenlediği ve Türk-İş tarafından da desteklendiğini ileri sürdüğü ilk toplantısının ardından gerekçeleri de DGB olarak iyi bilmekteyiz. Türk-İş'in böyle bir toplantıyı desteklemediği şöyle dursun, F. Almanya'da yerli yabancı işçilerin bir tek savunucusu vardır ve o da, kendi kendisi böyle birdenbire işçi temsilcisi ilan eden tutucu burjuva kurumları değil, doğrudan doğruya Alman sendikalarıdır, ve bu gerçeği Türk-İş de çok iyi bilmektedir.

Türk işçilerini bu tür sahte dostlara karşı uyarmak isteriz."

Merkezi bize yardım etti. Kısa bir süre önce Berlin Senatosu'ndan da yardım gördük. Kreuzberg Sanat Dairesi'nin Bethanien'daki salonlarında prova yapabildik ve oyunumuzu sergiledik. Şimdi yeni bir oyun hazırlıkları içindeyiz. Yardıma ihtiyacımız var. Yeni oyunumuzu bu sonbahara yetiştirmek istiyoruz.

KURTULUŞ-"Taşı Toprağı Altın"ı artık oynamayacak mısınız?

YANIT-Oynamayacağız. Hem de oyunumuz daha etkili hale getirmek istiyoruz. Bunun için de Gençlik Evlerinde ve sendikalarda oyunumuzu sergilemek istiyoruz. Bu konuda başvurulara bulunduk. DGB bizi-Stuttgart'a çağırdı. Yabancılar Festivali dolayısıyla

Tübingen'de Landes Theater'da oynadık.

KURTULUŞ-Sormadığımız, söylemek istediğiniz başka şey var mı?

YANIT-Türk Merkezi İşçi Tiyatrosu işçiler için oyun oynuyor. Daha çok işçi seyirciye ihtiyacımız var. Bu konuda daha çok çalışmamız gerekiyor. Batı Berlin'de bir tek Türkiye'den gelen işçiler için oyun sergileyen yabancı tiyatro var. Bizim grubumuzda sadece Türkiye'li değil, Almanlar ve hatta Şilialiler bile oynayabiliyor.

Kurtuluş Gazetesi'nin tanıdığı bu olanakla biz de bir çağrı yapmak istiyoruz: Gelin, grubumuza katılın, oynamak isteyen herkes bizimle beraber çalışabilir.

TÜRKEN ZENTRUM

Kurtuluş Gazetesi'nin tanıdığı bu olanakla biz de bir çağrı yapmak istiyoruz: Gelin, grubumuza katılın, oynamak isteyen herkes bizimle beraber çalışabilir.

TÜRK MERKEZİ

Kurtuluş Gazetesi'nin tanıdığı bu olanakla biz de bir çağrı yapmak istiyoruz: Gelin, grubumuza katılın, oynamak isteyen herkes bizimle beraber çalışabilir.

TAŞI TOPRAĞI

ALTIN TÜRK MERKEZİ İŞÇİ TİYATROSU

ERDE UND STEINE

SIND GOLD ARBEITER THEATER DES TÜRKEN ZENTRUMS

18-19 Nisan günleri Dortmund ve Essen'de FİDEF'in 5., Frankfurt'ta KOMKAR'ın 3., Amsterdam'da HTIB'in 7. Kongreleri yapılır

Baştaraf 1.sayfada

rını elde etmek için bir yandan o ülkelerde sendikalarla örgütlendirilenler, diğer yandan da değişik ulusal özellikler, kimi yerde bölgesel bağlar, dini inançlar ve kimi yerde de farklı dünya görüşleri temelinde örgütler kurmuşlardır.

Bu bağlamda Türkiye işçileri arasında gerici, faşist görüşleri yayan, sendika düşmanlığı, anti-komünizmi, anti-Sovyetçiliği bayrak edinen, işçilerimizin temiz dini inançlarını sömüren faşist federasyonların yanı sıra, MIT ve gerici hükümet yetkilileri kanadı altında tutunan Maoocu, Troçkist ve değişik görüşte akımların faaliyet-

leri işçilerimizin hak alma savaşımında eylem birliği bilincini köreltmeye yöneliktir.

Bu tarihler arasında yapılan işçi kurultayları Türkiye gerici çevrelerinin ve onların yurt dışındaki uzantıları olan Terörcüleri Gazetesi'nin lanse ettiği "İşçi Kurultayı"ndan amaçları, kuruluş biçimleri ve çalışma ilkeleri açısından temelden ayrı, demokratik işçi örgütleridir, işçilerin haklarını savunma kuruluşlarıdır.

Değişik tarihsel koşullarda kurulan ve oluşan Türkiye işçilerinin demokratik kitle örgütlerinin kongrelerinin Türkiye'de devrimci için önemli bugün hergünden daha büyüktür.

Türkiye devrimi ve demokrat anlayış işçilerin başını çektiği bu örgütler bir yarıya ulusal, ama öte yandan enternasyonal yönleri ağır basan örgütlerdir. Enternasyonal yanlarının ağır basğını pratik deneyleriyle kanıtlamaktadırlar. Sosyal bileşimleri ve sınıf konumları açısından işçilerin ağırlıkta olduğu bu örgütlerin güçlükleri ülkelerin işçi sınıfının sendika ve partileriyle, demokratik hareketlerle bağlan gününden önce güçleniyor, savaş birliği daha da ağırlık kazanıyor.

Türkiye işçilerin bu demokratik kitle örgütleri yapısalın ülkelerin birlik sendikalarıyla, komünist partileriyle, baş hareketleriyle bir arada ortaya koydukları sayısız eylemlerde bu bir kanıtlanmıştır. Bu gerçeğin bugün Batı Avrupa'da yapılan gerçekte olduğu, Batı Avrupa'ya yerleştirilmek istenen Amerikan roketlerine karşı olsun,

günlük yapılan her eylemde yaşanıyor. Böylesi bir savaş birliği Türkiye işçileri, bu arada onların demokratik kitle örgütlerinin birlikte hareket etmeleri yolunu olgunlaştırmakta, kendi aralarındaki ayrışmaları aşılabilirliğini de kanıtlamaktadır.

Eşit sosyal, ekonomik, politik ve kültürel hakları uğrunda savaşan Türkiye işçilerinin böyle bir savaş birliği bilincinin ağır basması, onların her şeyden evvel kurtuluş koşullarının aynı olmasından, ortak düşmana karşı aynı amaçları taşımalarından ileri geliyor. Bu, onların en büyük güç kaynağıdır. Türkiye işçilerin bu ülkelerin yerli işçileriyle birlikte proletarya enternasyonalizmini yükseltmeleri önemli, büyük bir kazanımdır. Böylesi bir kazanım, hem o ülkede gelişip güçlenmek, hem de dünyada, Avrupa'da ve bölgemizde barışı toplilemeye yönelik emperyalist merkezlerin, özellikle ABD emperyalizminin gerici, NATO'cu, militarist çevreleri ve onların Türkiye'de cunta içinde ve dışındaki uzantılarının işçi sınıfına, onun sendikal ve politik örgütüne, demokrasi güçlerine, uyguladığı baskıları geriletmek, Kürt halkı üzerinde süregelen sömür ve asimilasyoncu uygulamaların geriletilmesinde savaş birliği için elverişli koşullar yaratıyor. Görüş ayrışmalarının aşılmasında duvarlar haline getirilmesine karşı savaş yürüten Türkiye devrimcileri, savaş birliğini o ülkenin yerli sınıf kardeşleriyle ve kendi aralarında bütün engelleri aşarak kuracaklardır. Gazetemiz Kurtuluş bu yönde yeni yeni başarılar diliyor.

SENDİKAL BİRLİK

Tüm saldırılara karşı işçi sınıfının sendikal savaşımı çokmedi, dize gelmedi. Tutuklu binlerce işçiyi temsilcisi ordu ve poliste azılı gericilerin, faşizm yanlılarının işkencelerine yığıtıcı göğüs gerdiler, geriyorlar. Hücreye kapatılan DİSK Genel Başkanı Baştuğur tehditlere, baskılara boyun eğmeye işkence görmediği yolundaki yalancı tutanağı imzalamayı reddetti. DİSK'in yedi yigir sendikası "testim ol" çağrısını başlan di, "biz görevimiz başındayız" diye yanıtladılar, işçileri özgür birlik sendikaları için savaşıma çağırıyor. Düşman, sınıf sendikacılığının örgütsel bağlarını çözmeyi başaramadı. Giderek yer yer fabrikalarda bu zor koşullara karşı güncel istemleri için sınırlı da olsa örgütlü savaşlar yükseliyor.

Erpelik, Özdemir gibi faşizm yanlısı sınıf sendikaları DİSK'in kapatılmasına alkış tutuyor, bir yandan da utanmazca "sendikal birlik" demagogileri yapıyorlar. DİSK'in, ona bağlı sendikaların kapatılması, sendikal birliğin gönüllülüğü temelinde gerçekleştirilmesine karşı varoluşmuş bir darbedir. Birlikten yana olan DİSK'li, Türk-İş'li tüm işçiler, sendikacılar DİSK'in ve sendikaların açılması için savaşım veriyorlar. Bu savaşım içinde, işçi sınıfının özgürce birliği de ölüyor.

Cunta sendika hareketine ağır darbeler vurdu. Bugün savaş koşulları çok daha zor. Ama işçi sınıfı legal olanakların sonuna kadar kullanmayı ve bu elverişsiz koşullarda bile birlik yolunda ilerlemeyi başarmıştır. İşçinin ekmeğine ve sendikal haklarına saldırıların yoğunlaştığı günümüzde birlik, her zamankinden de daha yakıcı bir gereksinim olmuştur. Şimdi, kapatılmayan sendikaların savaş gücünü yükseltmek, işçilerin sendikal özgürlükleri, ekonomik hakları için savaşımı geliştirmek, yetki prosedürlerinin açılması, sendikaların üye alma ve ayrılmanın serbest bırakılması istemlerini yükseltmek yakıcı görev oldu. İşçi sınıfı bu görevi gerçekleştirebilecek gücedir. Sınıf düşmanının, onun masası işçi düşmanı Erpelikler, Özdemirleri korkudan titreten de işte budur! İşte bunun için Türk-İş sendikalarının kapılarını DİSK'ten gelen işçi ve sendikacıları farklı uygulamalarda bulunmak gibi planlar tezgahlanıyor. MESS patronları işte bu yüzden "işyeri sendikaları" istiyorlar.

DİSK'li, Türk-İş'li işçiler bu oyunların birlikte bozacakları, işçi sınıfını bölen duvarları yıkacaklardır. DİSK'li işçiler sınıf sendikacılığının geleneklerini, örgütsel bağlarını bu savaşım içinde yasıyorlar. Türk-İş'li işçiler, DİSK'li sınıf kardeşlerinin onlerine açılanlık istenen engellere karşı savaşıyorlar. Tüm işçiler, elbirliği ile işyeri, işkolu düzeyinde, ulusal düzeyde gönüllülük temelinde sendikal birliği yaşama geçireceklerdir.

Okuyucularımıza

Baştaraf 1.sayfada

beridit yurt dışında yaşayan işçilerimizin sosyal, politik, ekonomik hakları için yürüttükleri savaşımın geniş boyutlar almasından, işçilerimiz arasında savaş birliği bilincinin daha da gelişmesinden kopuk değildir. Kurtuluş'un gelişmesinde yazı kurulan, Kurtuluş dağıtılana, abonelerimizden gönüllü mahabirlerimiz kadar çok sayıda insanımızın önemli geçmişti. Bu, bundan sonra da böyle olmalıdır. Bütün işçiler emekçiler elele işçi başını daha da güçlendirelim.

Siemens ve Osrar'dan 3500 işçi yaptıkları uyan grevinde %8'lik ücret zammı hakkını almakta kararlı olduklarını gösterdiler.

IG-Metall'in düzenlediği grevler dalga dalga büyüyor

IG-Metall Sendikası'nın çağrısı ile 5 Mart 1981 günü BORSIG ve KWW fabrikaları işçilerinin başlattığı Batberlin'deki uyan grevleri dalga dalga bütün metal fabrikalarını sardı. 28 Mart 1981 Çarşamba gününe kadar 25 binden fazla metal işçisi tekelin ücret hırsızlığına karşı fabrikaların önünde toplanıp yürüyüşler yaptılar. Her gün yeni bir fabrikada işçiler "Ekmeğimiz, aşımız için direneceğiz", "Sadaka değil, %8 istiyoruz", "%8'i patronlardan söke söke alacağız" belgileri ile fabrika önünde toplanıp sokaklara alanlara yayıldılar. Aynı ayrı dillerde hep bir ağızdan işçi şarkı ve marşları söylediler. Oyunlar oynadılar, halay çektiler. Güçlerini ırk, milliyet, dil, din, cinsiyet ayrımı yapmadan IG-Metall Sendikası'nda birleştirdiler. Bu grevler sırasında IG-Metall'e şimdiye dek sendikaya üye olmamış bin dört yüz işçi daha üye oldu. Daha da üye olacaklar var. Binlerce metal işçisi, "Şimdiye dek patronların uyardıya çalıştık. Eğer %3'de %4'de direnirlerse biz de yılmayacağız. Gücümüzü göstereceğiz. Hakkımız en az %8'dir. Sendikamız IG-Metall çatısı altında tekelin ücret diktasına karşı sonuna dek direneceğiz. Grevler daha başlamadı ama hazırız" diyorlar.

Türkiyeli işçiler de Alman ve diğer yabancı sınıf kardeşleriyle omuz omuza tekelere karşı kararlılıkla yürüyorlar. Alanlarda konuşmalar yapıyorlar. BORSIG'de bir işçimiz şöyle konuştu: "Biz Türkiyeli işçiler de ücret savaşımında kararlıyız. Patronları dize getirene dek yerli yabancı demeden tüm işçiler omuz omuza yürüyeceğiz. Onların anlayacağı dil budur."

Daha binlerce metal işçisi de önümüzdeki günlerde grevlere hazırlanıyorlar. Ücret zamları patronların istediği gibi olmayacaktır.

Hayat pahalılığı devamlı artıyor

Ekonomik krizle birlikte bir yandan işsizlik artarken, diğer yandan hayat pahalılığı hızla artmaktadır. Bu yıl, bir önceki yıla göre, temel gıda maddeleri % 20, benzin % 15,6, elektrik % 9, elektrik % 16,6 daha pahalı. Gelir vergisi de % 14,9 yükseltildi. Sosyal sigorta kesintileri artırıldı.

10 Mart 1981 Salı günü sabahı ICC'de yapılan AEG işyeri toplantısında bir AEG işçisi şöyle konuştu: "Ücretlerimiz kısıtlanmak, dondurulmak isteniyor. Bize ücret artışı diye sadaka verilerek isteniyor. Ama fiyatlar hep yükseliyor. Kiralar arttı. Gaz, elektrik, otobüs ve U-Bahn fiyatları yükseltildi. Benzin ve akaryakıtla habire zamlar yapıyor. Bir paket sigara 3,60 DM olacak. Temel gıda maddelerine % 20, ekmeğe %9 daha fazla ödüyoruz. Kim

arttırıyor bu fiyatları? Kimdir hayat pahalılığının suçlusu? Biz miyiz? Bizler, alınlarıyla, emeğiyle geçinmeye çalışan dar gelirli işçi ve emekçiler miyiz?"

Tüm bunlar bilinirken ve bu yıl hayat pahalılığının en az % 6 olacağı resmi yetkililerce açıklanırken, patronlar işçilere %3 ücret artışı veriyorlar. Bu apaçık bir provokasyondur. Peki bu tekel, patronlar ne kazanıyorlar?

Tekeller ve patronların kazancı

Batberlin'deki metal tekeleri 1975-1980 yılları arasında karlarını % 50'nin üzerinde daha fazla arttırdılar. Yine bu süre içerisinde üretimi % 29,5 arttıran, çalışan işçi sayısını da % 8,2 azalttılar.

İşverenin dayattığı %3'lük ücret zammını protesto etmek amacıyla düzenlenen grevlere Mercedes işçileri yığınca olarak katıldılar.

AEG tekelinin sadece Batberlin'deki AEG KABELWERK fabrikasında son on yıl içinde bir işçinin patronlara kazandırdığı üretim değeri 17.000 DM'tan 140.000 DM'a çıkmıştır. SIE-

MENS'te ise bir işçinin patronlara kazandırdığı üretim değeri son on yıl içinde % 140 artarak 39.080 DM'tan 95.050 DM'a yükselmiştir.

DAIMLER-BENZ tekelii Yönetim Kurulu üyesi Bay Schmidt'in açıkladığına göre: "1980 yılı satış ve kar olarak rekor yılı olmuştur... Bu rekora göre, DAIMLER-BENZ tekelinin 1980 yılı satış 30,7 milyar DM'tır. Bu, 1979 yılındaki 27,4 milyar DM'lık satıştan % 12 daha fazladır. DAIMLER-BENZ fabrikalarında çalışan her işçi bu tekel patronlarına 1980 yılında 181.000 DM'lık mal değeri kazandırmıştır."

BEKUM fabrikasının satışları 1980'de ilk defa 100 milyon DM'ın üzerine çıktı. OSRAM son bir yıl içinde 1,3 milyar DM kar etti. AEG'nin 1980'deki net kar 200 milyon DM'tır. SIE-MENS'in Batberlin'deki fabrikaların-

dan 1980 yılında elde ettiği kar % 14 daha fazla olmuştur. Bu yılki planları da karlarını en az % 14 daha arttırmaktı.

Bir hafta önce SIEMENS patronları-

Yabancı işçiler de IG-Metall'in düzenlediği uyan grevlerine aktif olarak katılıyorlar. Resimde AEG(Lahnstr.) işçileri görülüyor.

nın yaptıkları toplantıda açıklandığına göre SIEMENS'in sadece bankalardaki nakit ve hisse senetlerinin toplam değeri 9,2 milyar DM tutanndır.

Bir SIEMENS Yönetim Kurulu üyesinin yıllık geliri 588.223 DM, bir DEUTSCHE BANK Yönetim Kurulu üyesinin ise 785.540 DM'tır. Bir AEG Yönetim Kurulu üyesinin bir saatlik geliri 233,47 DM, bir DAIMLER-BENZ Yönetim Kurulu üyesinin bir saatlik geliri ise 407,17 DM'tır.

İşte bu milyarlar, milyonlar, yüzbinler işçinin alınterinden, ekmeğinden

evet demek, çocuk-çocuk sefalet içinde yaşamaya evet demek olacaktır. Metal işçileri grevlerinde yenden göğe kadar haklıdır. İsteklerinde haklıdır. Tüm metal işçileri tekelinin ücret diktasına karşı güçlerini IG-Metall safında birleştirmelidirler. Diğer işkollarındaki fabrika ve işyerlerinde çalışan işçi ve emekçiler metal işçileri ile aktif dayanışmaya girmelidirler. Bugün metal işçilerinin yürüttükleri bu ücret savaşımına bizler de sendikalarımız içinde hazırli olmalıyız. Çünkü yarın bizim patronlarımız da bizlere %3, %4 ücret zammını dayatmak isteycekler-

Batberlin Spandau Orenstein & Koppel işyerinden 1000 kadar işçi meslek öğrenimi yapan gençlerle birlikte grevlere katıldılar.

çalışan paralar. İşte bu milyonlar kazanan patronlar işçilere % 3 ücret artışı vermek isteyenlerdir. % 3 artışı demek ayda 30-35 DM'lık bir artış demektir. Oysa bu tekel işçilerinin istemi olan % 8 ücret zammını veremeyecek durumda değildir. Örneğin SIE-MENS'de işçilerin ücretlerini % 10 arttırmak için bu tekelin elindeki hisse senetlerinin faizi bile yeterlidir.

Bütün bunları bile bile % 3 artışa

dir.

Metal işçilerinin destekleyelim, dayanışmamızı gösterelim.

Güçlerimizi yerli-yabancı ayrımı yapmadan sendikalarımızda birleştirelim.

Patronların ücret diktasına karşı tüm gücümüzle dikilelim, kararlılıkla dayanalım.

Hayat pahalılığının, ekonomik krizin yükünü kimler yaratırsa onlar taşısin.

Kürt halkının ulusal bayramı NEWROZ kutlandı

4 Nisan 81 Pazar günü Türk Merkezi'nde NEWROZ kutlandı. Konuşmacı arkadaş NEWROZ'un çıkışı ve önemi üzerinde durdu. NEWROZ'un çıkışı hakkında şunları söyledi:

"Kürt halkının ulusal bayramı NEWROZ'un çıkışı yönünde değişik rivayetler bulunuyor. Bunlardan en yaygın olanı bundan 2593 yıl önceye ait olan KAWA adlı demirciyle ilgili olanıdır.

Kürdistan'da Dehak adında zalim bir köleci erkekti. Halk arasında onun devri için devirlerin en kötüsü denir. İşte günün birinde tann bu zalimi cezalandırır diye başlar rivayet. İki omuzunda kanser yaralarına benzer yaralar çıkar (kimi yerlerde iki yılan diye geçer). En tanınmış hekimler getirilir, ancak Dehak'ın derdine çare bulunmaz. Günün birinde şeytan, hekim kılığında gelir. Dehak'a günde iki genç insanın banyo yaraları sürülürse düzileceğini söyler. (Yılan dişi geçen yerlerde yedirlmesi diye geçer). Tesadüfen ilaç bu yaralara iyi gelir.

Artık her gün Dehak'ın yaraları için iki kişi öldürülmektedir. Bu baskı ve zulme karşı halk, demirci KAWA öncülüğünde ayaklanır. KAWA kendi peki ile Dehak'ın kafasını ezer. O günden sonra 21 Mart Kürt halkı tarafından bayram olarak kutlanır. O gün dağlarda ateşler yakılır. Çeşitli törenler yapılır.

Öte yandan 11 Nisan 81 Pazar günü KOMKAR Batberlin'de Neue Welt salonunda NEWROZ'u kutladı. Geceye yaklaşık 600 kişi katıldı. Gecenin açılışında sonra söz alan KOMKAR Genel Sekreteri NEWROZ'un önemi üzerinde durdu. KOMKAR'ın çalışmalarını anlattı. Geceye katılan Kürt şairi Cigerxwin bir konuşma yaptı, son yazdığı şiirlerden örnekler okudu.

Gece'nin eğlence programında tiyatro, folklor ve ozanlar yer aldılar. Gece'de, F.Almanya ve Batberlin'den çeşitli demokratik kitle örgütlerinden gelen mesajlar okundu. Demokratik İşçi Derneği'nin gönderdiği mesajda şöyle deniliyor:

NEWROZ ateşinin bu savaşımımızı sarması ve yolumuza ışık tutması dileğiyle Demokratik İşçi Derneği olarak Kürt halkının NEWROZ bayramını dostça, kardeşçe en içten dileklerimizle kutlar, Kürt halkının bu baş eğme geleneğini selamlar.

Gelecek mutlu ve aydınlık günlerimizde bayramlarımızı kardeşçe, özgürce birlikte kutlayabilmek için 1981 NEWROZ'u bizler için de birleştirici olsun".

Ayrıca FİDEF, Batberlin Türkiye Kadınlar Birliği, Gerek Gazetesiyle Dayanışma Komiteleri F.Almanya ve Demokrasi İçin Birlik F.Almanya gibi örgütlerden, Gülten Gazioglu ve Aydın Yeşilyurt gibi kişilerden gelen mesajlar okundu.

KURTULUŞ ..... 15 Günlük İşçi Gazetesi
Sahibi: TTO ..... Sorumlusu: TTO Yönetim Kurulu
Adres (Anschri): KURTULUŞ, Katzbachstr. 3, 1000 Berlin 61
Konto Nr.: Türkische Sozialistengesellschaft ..... Postcheckamt Berlin West 239388109
Masafrat: 1.-DM ..... Yıllık Abone: 40.-DM
Baskı: Eigendruck ..... Katzbachstr. 3, 1000 Berlin 61